

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 VAASA

Puhelin 029 56 42611

Faksi 029 56 42760

Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

LÄHETE

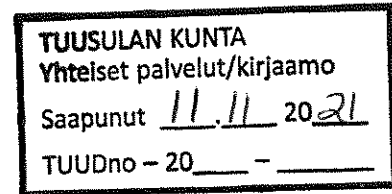
1636/21

9.11.2021

00628/20/5107

Tuusulan kunnanhallitus

kirjaamo@tuusula.fi

PÄÄTÖSKUULUTUKSEN JULKAISEMINEN KUNNASSA

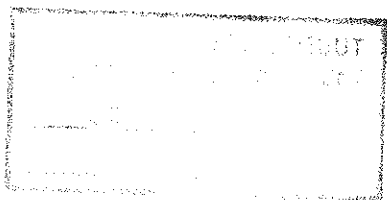
Ympäristönsuojelulain 197 §:n 2 momentin mukaan tieto hallinto-oikeuden päätöksen 9.11.2021 nro 21/0137/3 julkisesta kuulutuksesta on julkaistava vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisella tavalla päätöskuulutuksessa ilmenevän muutoksenhakuajan päättymiseen saakka. Päätöskuulutus on saatavilla Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatostkuulutukset.html>

Anu Sara
Anu Sara
lainkäyttösihteeri
029 56 42723

Puhelujen hintatiedot:

029 56 –alkuisiin numeroihin soitettaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

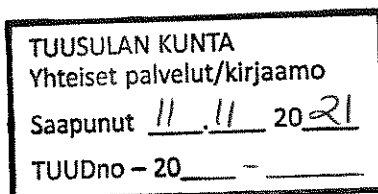
Vaasan hallinto-oikeus

Päätös

Antopäivä
09.11.2021

Päätösnumero
21/0137/3

Diaarinumero
00628/20/5107

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija Pia Hersti

Luvan hakija Finavia Oyj

Päätös, johon on haettu muutosta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue 24.4.2020 Nro 158/2020 Dnro ESAVI/12349/2017

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Finavia Oyj:lle ympäristöluvan asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämäkiven käsittelyyn. Kyseessä on ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukainen luvan muuttaminen. Luvan saajalle on myönnetty ympäristönsuojelulain 199 §:n nojalla lupa aloittaa toiminta osittain muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnassa tulee noudattaa seuraavassa esitettyjä lupamääräyksiä A.1.–A.21. (toiminnan toteutus), B.1.–B.11. (varastointi ja murskaus), C.1.–C.15. (jättemateriaalien hyödyntäminen) ja D.1.–D.16. (tarkkailu ja raportointi):

A.1. Helsinki-Vantaan lentoasema-alueella

– saa varastoida asfalttijätettä (17 03 02), betonijätettä (17 01 01) ja tiilijätettä (17 01 02) sekä pilantumatonta ylijäämäkiveä määräysosiossa B. määrätyn mukaisesti

– saa murskata asfalttijätettä (17 03 02), betonijätettä (17 01 01) ja tiilijätettä (17 01 02) sekä pilaantumaton ylijäämäkiveä määräysosiossa B. määrätyn mukaisesti

– saa hyödyntää murskattua asfalttirouhetta ja -mursketta (17 03 02), betonimursketta (17 01 01) ja tiilimursketta (17 01 02) maarakentamisessa määräysosiossa C. määrätyn mukaisesti.

Osoite
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA

Puhelin
02956 42611

Telekopio
02956 42760

Sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

A.2 Kiviaineksen murskausta saa tehdä ma-pe kello 7.00–22.00 arkipyhiä lukuun ottamatta, jos etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Muutoin murskaustoimintaa ja siihen liittyvää kuormaamista ja kuljetusta saa harjoittaa maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00.

A.3. Asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen on oltava peräisin Helsinki-Vantaan lentoasema-alueelta. Murskattavaa kiviainesta saa ottaa vastaan käsiteltäväksi lentoasema-alueen lisäksi myös muualta.

A.4 Varastoalueille tulevat asfaltti-, betoni- ja tiilijätekuormat sekä ylijäämäkiviaineserät on tarkastettava. Kuormien laadusta ja määrästä on pidettävä kirjaa.

Välivarastoalueille tuodut jätteet, joiden laatu ei ole tässä ympäristölupapäätöksessä hyväksytyin mukainen, on viipymättä poistettava ja toimitettava laitokselle, jonka ympäristöluvassa kyseisen jätteen käsittely on hyväksytty.

A.5. Välivarastointi- ja murskausaluiden pohjamaan on oltava riittävän kantava. Alueet on tasattava ja kallistettava siten, etteivät sade- ja sulamisvedet lammikoidu alueille. Alueille on tarvittaessa rakennettava reunakorokkeet, tai alueen ulkopuolisten vesien kulkeutuminen toiminta-alueelle on estettävä muulla tarkoitukseen soveltuvalla tavalla.

Pohjavesialueen ulkopuolisten alueiden pohjarakennemateriaalina saa hyödyntää asfaltti-, betoni- tai tiilimurskettä. Pohjavesialueelle sijaitsevien alueiden pohjarakennemateriaalina saa hyödyntää asfalttijätettä. Hyödyntäminen on tehtävä jäljempänä määräysosiossa C. velvoitetun mukaisesti.

Päällystämättömien välivarastointi- ja murskausaluiden pohjarakenne on tiivistettävä siten, että välivarastoitava, murskattava ja valmis murskattu materiaali ei sekoitu pohjarakenteeseen.

Pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle sijoitettavan polttoainekäyttöisen murskaimen polttoainesäiliön täyttöalueelle ja muulle alueelle, joilla polttoainetta on mahdollista kulkeutua maaperään tai joilla on mahdollista muodostua öljyistä hulevettä, on rakennettava kaksinkertainen maaperän suojausrakenne. Suojausrakenteen materiaalien on kestävä öljyn rasiutusta. Alue on päällystettävä nestetiiviillä ja tarvittaessa kulutusta kestäväällä pinnoitteella sekä allastettava. Allastuksen tilavuus on mitoittettava pidättämään suurin vuototilanteessa muodostuva öljymäärä. Alueelle kertyvä hulevesi on kerättävä hallitusti ja ohjattava pohjavesialueen ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeen ulkopuolelle.

A.6. Lentoasema-alueen suoja-aidan ulkopuolella sijaitsevien välivarasto- ja murskausaluiden tulotiellä on oltava lukittava puomi tai portti, tai asiaton pääsy alueille on estettävä muulla järjestelyllä.

A.7. Välivarastointi- ja murskausalueet on mitoittettava siten, että alueilla on riittävästi tilaa vastaanottaa, varastoida ja käsitellä materiaaleja sekä varastoida valmista murskettä.

A.8. (osin poistettu ja osin siirretty määräykseen D.12)

A.9. Toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuhenkilö, joka vastaa toiminnan

asianmukaisesta hoidosta, käytöstä, käytöstä poistamisesta ja niihin liittyvästä toiminnan seurannasta ja valvonnasta. Henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille viimeistään yhtä kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Jos vastaavan hoitajan nimi ja/tai yhteystiedot muuttuvat, on tiedot ilmoitettava viipymättä edellä mainituille viranomaisille.

A.10. Vuosittaisten murskausjaksojen aloittamisesta ja murskausten arvioidusta kestoista on tiedotettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille viimeistään kuukautta ennen murskaustoiminnan aloittamista.

A.11. Toimintoihin liittyvistä työvaiheista, liikenne mukaan lukien, aiheutuva melu ei saa lähimmissä, melulle eniten altistuvien pysyvään asumiseen käytettävien kiinteistöjen piha-alueilla, ylittää toimintoja harjoitettaessa päivällä klo 7.00–22.00 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 55 dB eikä yöllä klo 06.00–7.00 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 50 dB. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista melutason ohjearvoon. Melutilanteen arvioinnissa on otettava huomioon myös alueen muiden lähteiden aiheuttama melutaso.

Kivenmurskaamon melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Lisäksi melua on torjuttava koteloinein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailta meluntorjuntatoimilla siten kuin säädetään kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010).

Muussa murskaustoiminnassa on käytettävä tarvittavilta osin kivenmurskauksen kaltaisia tai muita tehokkaita melun torjuntatoimia. Lisäksi murskaimet on sijoitettava siten, että voimakkain melu ei suuntaudu kohti lähimpiä melulle alttiita kohteita. Melun leviämistä melulle alttiiden kohteiden suuntiin on tarvittaessa lentoturvallisuus huomioon otettuna estettävä murskattavan ja murskatun materiaalien varastokasojen sijoittelulla tai muilla soveltuvilla melues-teillä.

A.12. Toiminnoista sekä toimintojen liikenteestä ei saa aiheutua pölyhaittaa välivarastointi- ja murskausalueiden ulkopuolelle. Varastokasat ja lähtevät kuormat on tarvittaessa kostutettava pölyämisen ehkäisemiseksi.

Kivenmurskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteistojen kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Lisäksi pölyn joutumista ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa siten kuin säädetään kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010).

Muussa murskaustoiminnassa laitteistosta aiheutuvaa pölyämistä on ehkäistävä koteloimalla päästölähteet tiiviisti ja kattavasti, putoamiskorkeuden säätämällä, kastelemalla materiaaleja tai käyttämällä muuta tehokasta käyttökel-poista pölyämisen torjuntatekniikkaa.

Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä on ehkäistävä pinnoittamattomien ajoteiden kastelulla ja asfaltoitujen teiden pesuharjauksella tai pölyäminen on estetävä muulla asianmukaisella menetelmällä. Suolan ja muiden pohjaveden laatua vaarantavien kemikaalien käyttö pölynsidonnassa on kielletty.

A.13 Jos murskauslaitteiston pölyntorjuntalaitteet eivät toimi esimerkiksi jää-tyamisen tai laiterikon vuoksi, on toiminta keskeytettävä laitehäiriön ajaksi.

A.14. Polttoöljykäyttöisessä laitteistossa käytettävän kevyen polttoöljyn rikki-pitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia.

A.15. Murskauksessa erottuvat sekä toiminnassa muutoin syntyvät jätteet on lajiteltava. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on koottava jätelajikohtaisesti erilleen muista jätteistä. Jätteet on varastoitava jätelajikohtaisilla keräyslavoilla, keräysas-tioissa tai muussa säilytystilassa. Kerätyt vaaralliset jätteet on pidettävä toisis-taan erillään, ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksien mukaisesti. Vaaralli-set jätteet on varastoitava lukitussa kontissa tai muussa katetussa ja tiivis-poh-jaisessa varastotilassa. Nestemäisten vaarallisten jätteiden varaston lattian on oltava varustettava myös reunakorokkeella.

Jätteet on poistettava toiminta-alueelta viimeistään toiminnan päättyessä, kuitenkin vähintään vuosittain.

A.16 Hyödyntämiskelpoiset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsi-teltäväksi laitoksella, jolla lupa hyödyntää tai käsitellä kyseisiä jättejakeita. Vaaralliset jätteet ja muut hyödyntämiseen kelpaamattomat jätteet on toimitet-tava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätteiden vastaanotto.

Jätelain 121 §:n tarkoittamista jätteistä on tehtävä siirtoasiakirja. Asiakirjassa on oltava jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 24 §:ssä vel-voitetut tiedot. Siirtoasiakirja on säilytettävä kolmen vuoden ajan allekirjoituk-sesta.

A.17. Pinnoitettujen varasto- ja murskausalueiden hulevedet on kerättävä ja johdettava hallitusti lentoaseman hulevesijärjestelmään tai avo-ojaan/maas-toon. Hulevedet on tarvittaessa käsiteltävä tarkoitukseen soveltuvalla kiintoai-neen erotusjärjestelmällä ennen vesien purkamista hulevesiviemäriin tai ojaan/maastoon.

Avo-ojaan purettavan veden on oltava laadultaan sellaista, että vedestä ei ai-heudu purkualueen liettymistä, vettymistä tai muuta haittaa eikä alueen avo-ojien pintaveden kiintoaine- tai muun kuormituksen haitallista lisääntymistä.

Pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle sijoitetun murskaus-laitteiston hulevedet on tarvittaessa käsiteltävä I luokan öljynerottimella, jos vedet johdetaan maastoon, tai II luokan öljynerottimella, jos vedet ohjataan jätevesiviemäriin.

A.18. (osin poistettu ja osin siirretty määräykseen D.12)

A.19. Toiminnot on järjestettävä siten ja niitä harjoitettaessa on huolehdittava, ettei niistä aiheudu roskaantumista, maiseman rumentumista, maaperän tai pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä muuta ympäristö- tai terveyshaittaa.

A.20. Työkoneiden polttoainesäiliö- ja polttoaineen jakelualue on oltava pinnoitettu tai alueella on käytettävä muovikalvoa tai muuta tiivistysrakennetta. Polttoaineen varasto- ja jakelualueen ympärillä on oltava rakenne, joka rajoittaa ylivuototilanteessa polttoaineen kulkeutumista ympäristöön. Säiliöt on suojattava riittävin törmäysestein.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai varustettuja kiinteällä valuma-altaalla. Valuma-altaan tilavuuden on oltava vähintään 1,1 kertaa altaaseen sijoitetun suurimman säiliön tilavuus. Säiliöt on oltava varustettu laponestolla ja ylitäytönestolaitteella, jos säiliö täytetään välivarasto- tai murskausalueella. Tankkauslaitteistossa on oltava lukittava sulkuventtiili. Polttoaineen jakelulaitteen täyttöpistooli on lukittava, kun alueella ei työskennellä.

I luokan pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle sijoitettavan polttoöljysäiliön tilavuus saa olla enintään 2 m³.

Polttoaineen tankkauspaikalla ja polttoöljykäyttöisen murskauslaitteiston toimialueella on oltava riittävästi imeytysmateriaalia.

A.21. Vahingoista, onnettomuuksista ja muista häiriötilanteista, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua määrältään ja laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, pinta- tai pohjaveteen tai maaperään, on viipymättä ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

Toiminnanharjoittajan on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin poikkeuksellisten tilanteiden päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi sekä päästöistä aiheutuvien ympäristövaikutusten ja vahinkojen torjumiseksi että tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vuotoina ympäristöön päässeet polttoaineet on kerättävä välittömästi talteen.

Pohjavesialueelle ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle sijoitettavan polttomoottorikäyttöisen murskaimen öljyvuotojen ja sammutusvesien hallinnasta on laadittava suunnitelma. Suunnitelma on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ja Tuusulan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen ensimmäistä toimintakertaa pohjavesialueella tai Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä.

B.1. Asfaltti-, betoni- ja tiilijätettä sekä ylijäämäkiviä saa varastoida hankekohtaisissa tilapäisvarastoissa ja pysyväisluonteisilla varastokentillä. Varastoalueilla saa olla varastoituna kerrallaan yhteensä enintään asfalttijätettä 600 000 tonnia, betonijätettä 400 000 tonnia ja tiilijätettä 50 000 tonnia.

B.2 Vastaanotettava betoni- ja tiilijäte ei saa sisältää asbestia. Asbestin purkualueelta vastaanotettavan betoni- ja tiilijätteen laatu on esitettävä asianmukaisesti tehdyllä asbestikartoitus selvityksellä tai muulla luotettavalla selvityksellä.

Lisäksi vastaanotettavasta betonijätteestä on oltava poistettu PCB-pitoiset saumamassat sekä kreosoottipitoiset eristysmassat.

B.3. Pohjavesialueella sijaitsevalla varastoalueella ei saa varastoida asfaltti-, betoni- ja tiilijätteitä, jotka ovat peräisin polttoaineiden varastointi- ja jakelualueilta tai muiden kemikaalien käsittely- ja varastointialueilta, korjaamoalueilta tai muista kohteista, joista poistettavan materiaalien epäillään sisältävän tavanomaisesta laadusta poikkeavia haitallisten aineiden pitoisuuksia, ellei haitallisten aineiden kokonaispitoisuuksien ja liukoisuuksien luotettavalla selvityksillä ole osoitettu materiaalien olevan ympäristökelpoisuudeltaan pysyvän jätteen kaltaista. Jos käsiteltävää tai hyödynnettävää jätettä on tarkoitus varastoida Päijänne-tunnelin suojavyöhykealueella, on jätteen varastointimahdollisuus selvitettävä erikseen. Selvitys on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toimintojen aloittamista.

B.4. Asfaltti-, betoni- ja tiilijäte-erät sekä ylijäämäkivi sekä tavanomaisesta laadusta poikkeavia haitta-aineita sisältävät jäte-erät on varastoitava toisistaan erillään. Varastointi on toteutettava siten, että alueilla ei tapahdu varastoauomien sortumista tai muuta ympäristö- tai terveystarpeita.

B.5 Välivarastoalueilla saa välipätä ja seuloa vastaanotettuja jätemateriaaleja ja ylijäämäkiveä.

B.6 Vastaanotettua jätettä saa välivarastoida ennen hyödyntämistä tai esikäsitelyä enintään kolmen vuoden ajan.

B.7. Helsinki-Vantaan lentoaseman ulkopuolelle toimitettavat hyödyntämiskelpoiset jätemateriaalit on toimitettava laitokselle tai paikkaan, joka lailla tai asetuksella säädettyssä ilmoitusmenettelyssä on merkitty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tai jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa, uusioasfaltin valmistuksessa tai muussa hyöty- tai uusiokäytössä.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ulkopuolelle toimitettavien jätemateriaalien laatu on oltava selvitetty määräyksessä D.4. velvoitetun mukaisesti.

B.8. Lentoasema-alueella saa murskata asfalttia, betonia, tiiliä ja ylijäämäkiveä yhteensä enintään 250 000 t/a.

B.9. Kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun pihalueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Kivenmurskaamon saa sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta, jos toiminta sijoitetaan rakennukseen tai jos kivenmurskaamossa muita teknisiä keinoja käyttäen voidaan varmistaa, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu määräyksen A.11 melutason ohjeistukset.

ylittävää melua ja että ilmanlaadun raja-arvot eivät ole vaarassa ylittyä. Toiminnanharjoittajan on laadittava luotettava selvitys poikkeamisen edellytysten täyttymisestä. Selvitys on toimitettava lupaviranomaisen hyväksyttäväksi hyvässä ajoin ennen suunniteltua murskauksen aloittamista poikkeamisalueella.

B.10. Murskattavasta betonista ja tiilistä on oltava erotettu eristeet ja muut irtonaiset jättemateriaalit.

Murskattavasta betonista erottuvat raudoitteet ja muut jätejakeet on kerättävä siirtolavalle, konttiin tai muuhun tarkoitukseen soveltuvaan varastotilaan.

B.11 (poistettu)

C.1. Helsinki-Vantaan lentoasemalla saa hyödyntää maarakentamisessa asfalttia, betonia ja tiiltä yhteensä enintään noin 200 000 tonnia vuosittain.

C.2. Jättemateriaalien toteutuneet hyödyntämisalueet on merkittävä sijoituskiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin. Asiakirjoista on ilmentävä kiinteistöjen käyttö- ja muut toimintarajoitukset. Vuosittain toteutuneet asfaltti-, betoni- ja tiilimurskeen hyödyntämisalueet on esitettävä määräyksen D.14. vuosiraportissa.

C.3. Hyödynnettävien materiaalien on oltava teknisiltä ja ympäristökelpoisuusominaisuuksiltaan hyödynnettäväksi kelpaavaa. Selvitykset materiaalien kelpoisuudesta on liitettävä määräyksen D.14 vuosiraporttiin.

C.4 Pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä hyödynnettävän tiilimurskeen haitallisten aineiden pitoisuudet (mg/kg) ja liukoisuudet (L/S=10 l/kg) saavat olla enintään seuraavat:

Haitallinen aine	Pitoisuus mg/kg kuiva-ainetta	Liukoisuus L/S=10 l/kg peitettyssä rakenteessa	Liukoisuus L/S=10 l/kg päällystetyssä rakenteessa
PCB	1,0		
PAH	20		
Mineraaliöljy	500		
DOC		500	500
Antimoni		0,06	0,06
Arseni	50	0,5	0,5
Barium		20	20
Kadmium	10	0,02	0,02
Kromi	400	0,5	0,5
Kupari	400	2,0	2,0
Elohopea		0,01	0,01
Lyijy	300	0,5	0,5
Molybdeeni		0,5	0,5
Nikkeli		0,4	0,4
Vanadiini		2,0	2,0
Sinkki	700	4,0	4,0
Seleeni		0,1	0,1
Fluoridi		10	50
Sulfaatti		1 000	6 000

Kloridi		800	800
---------	--	-----	-----

Muutoin maarakentamisessa hyödynnettävän betoni- ja tiilimurskeen haitallisten aineiden liukoisuus ($L/S=10$ l/kg) ja kokonaispitoisuus (mg/kg) saa olla hakemuksessa esitetysti peitetystä ja päällystetyssä rakenteessa enintään eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017) liitteessä 2 säädetty.

Hyödynnettävän asfalttimurskeen laatu saa olla hakemuksessa esitetysti eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksessa (843/2017) säädetty.

C.5 Hyödynnettävän betoni- ja tiilimurskeen enimmäiskappalekoon on oltava enintään 150 mm, kuitenkin siten, että suurempaa palakokoa saa käyttää, jos sen käyttö maarakentamisessa on rakennusteknisin perustein tarpeellista. Betoni- ja tiilimurske saa sisältää enintään yhden paino-%:n siihen kuulumatonta vedessä kellumatonta ainesta, kuten puuta, kumia ja metallia. Lisäksi betoni- tai tiilimurskeessa saa olla enintään $10 \text{ cm}^3/\text{kg}$ vettä kevyempiä materiaaleja, kuten muovia ja eristemateriaaleja. Betonijäte saa sisältää lisäksi enintään 30 painoprosenttia tiili- ja kaakelijätettä. Tiilijäte saa sisältää enintään 40 painoprosenttia laastia ja 30 painoprosenttia betonia.

C.6 (esitetty muutettuna määräyksessä C.5)

C.7 (esitetty muutettuna määräyksessä C.4)

C.8. Asfaltti-, betoni- ja tiilijätteiden sisältämien haitallisten aineiden, joille ei ole säädöksillä asetettu kokonaispitoisuuksien ja liukoisuuksien raja-arvoja, enimmäispitoisuudet ja -liukoisuudet on määritettävä erikseen ja kyseisten jäte-erien hyödyntämiskelpoisuus on osoitettava luvan hakijasta riippumattomalla asiantuntijalla.

C.9. Merkittävistä asfaltti-, betoni- ja tiilimurskeen hyödyntämiskohteista lentoasema-alueella on laadittava suunnitelma ja kohteet on esitettävä kartassa. Kartasta on käytävä ilmi myös luokitellut pohjavesialueet ja Päijänne-tunnelin suojavyöhyke. Suunnitelmassa on esitettävä kohteittain hyödynnettävät jätteet rakennepiirustuksineen ja massamäärineen. Suunnitelma on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen hyödyntämistoiminnan aloittamista.

C.10. Asfalttirouhetta ja -mursketta sekä betoni- ja tiilimursketta saa hyödyntää materiaaliikohtaisesti hakemuksessa esitetyissä ja tämän päätöksen liitteen 1 kohteissa seuraavasti tarkennettuna:

Asfalttirouhetta ja -mursketta ja tiilimursketta saa hyödyntää pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä lukuun ottamatta sellaista jäte-erää, joka sisältää asfaltin tai tiilen tavanomaisesta laadusta poikkeavia haitta-aineita.

Betonimursketta ei saa hyödyntää pohjavesialueella. Betonimurskeen hyödyntämismahdollisuus Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeen alueella on selvítettävä

erikseen. Selvitys on toimitettava valvontaviranomaiselle ennen jätteen hyödyntämisen aloittamista.

C.11. Maarakentamisessa hyödynnetyn jätteen enimmäiskerros- ja paksuudet eri rakenteissa on oltava päätöksen liitteen 1 mukaiset.

Asfalttirouhetta ja -mursketta sekä betoni- ja tiilimursketta saa käyttää vain maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta tarpeellinen määrä.

C.12. Jätettä sisältävä kerros ei saa olla kosketuksissa pohjaveden kanssa. Kerros on oltava sijoitettu alueen keskimääräisen pohjaveden pinnantason yläpuolelle.

C.13 Asfalttirouhe- ja murske- sekä betoni- ja tiilimurskekerros on tiivistettävä hyvän maanrakennuskäytännön mukaisesti.

C.14 Betoni- ja tiilijätettä sisältävä rakenne, joka vaatii edellä määräyksessä C.4. velvoitetun mukaisesti päällysteen, on pinnoitettava asfaltilla, jonka tyhjätila on $\leq 5\%$ tai muulla vähintään vastaavan suojaustason antavalla materiaalilla. Betoni- ja tiilijätettä sisältävän rakenteen peittokerroksen paksuuden on oltava luiska-, väylä- ja kenttärakenteessa vähintään 0,1 metriä ja vallirakenteessa vähintään 0,5 metriä.

C.15 (poistettu)

D.1. Pinnoitettujen varasto- ja murskausaluiden kenttärakenteen ja vesien keräys- ja johtamisjärjestelmän sekä pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavaiketykselle rakennettujen vuotojen ja vesien hallintarakenteiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Havaitut viat on korjattava viipymättä.

Tarkastuksen käytänteestä on laadittava suunnitelma ja se on liitettävä määräyksessä D.10 tarkoitettuun päivitettyyn käyttötarkkailusuunnitelmaan. Tarkastuksista on tehtävä pöytäkirjat. Pöytäkirjat on liitettävä määräyksen D.12. kirjanpitoon.

”Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma. Finavia Oyj, 9.11.2018” on hyväksytty jätelain 120 §:n mukaiseksi jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaksi. Jos käsiteltävän jätteen, laatu, määrä tai käsittelyn järjestelyt muuttuvat, luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa. Suunnitelman muutoksista on ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan ympäristönsuojeluviranomaisille.

D.2 (poistettu kokonaisuudessaan)

D.3 Murskaustoiminnan aikana on seurattava materiaalin pölyämistä työtapa-tarkkailuna.

D.4. Betoni- ja tiilijätteen on tutkittava haitallisten aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet hakemuksessa esitetysti ja asfalttijätteen tutkimustarve on arvioitava eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017) mukaisesti.

Pohjavesialueella hyödynnettävien tiilijätteen näytteet on otettava vähintään jokaista alkavaa 2 500 tonnin materiaalierää kohti, kun vastaanotettava materiaalmäärä on alle 10 000 tonnia. Jokaisesta materiaalierästä on kuitenkin oltava vähintään kaksi edustavaa pitoisuus- ja liukoisuustulosta. Yli 10 000 tonnin materiaalierästä on otettava näytteet vähintään jokaisesta alkavasta 2 500 tonnin erästä ainakin 10 000 tonnin materiaalmäärään saakka ja tämän jälkeen vähintään jokaista alkavaa 5 000 tonnin materiaalierää kohti.

D.5 (esitetty muutettuna määräyksessä D.4)

D.6. Hyödynnettävien materiaalien maarakentamisen kannalta tarpeellisia ominaisuuksia ja rakentamisen laatua on seurattava säännöllisesti.

D.7. Vesienkeräilyjärjestelmällä varustetuilta välivarasto- ja murskausalueilta hulevesijärjestelmään tai ojaan/maastoon purettavan huleveden laatu on tutkittava kahdesti, kuten keväällä ja syksyllä, kunkin alueen ensimmäisen toimintavuoden aikana.

Vesinäytteistä on tutkittava vähintään yleinen ulkonäkö, haju, väri, sameus, sähkönjohtavuus ja pH sekä analysoitava kiintoaineen, COD_{Cr}:n, sulfaatin, fluoridin, kromin ja mineraaliöljyn (C10–C40) pitoisuudet.

Jos vesinäytteitä ei voida ottaa kuivuuden takia suunnitelmaan merkittynä ajankohtana, on näyte otettava runsasvetisempänä ajankohtana. Näytteenottojen yhteydessä on mitattava veden virtaama.

Jatkotarkkailutarve on arvioitava ja esitettävä näytteenottovuodesta laadittavan lentoaseman vesientarkkailun vuosiraportissa.

D.8. Välivarasto- ja murskausalueilla harjoitettavien toimintojen vaikutusta pintaveden laatuun on seurattava lentoaseman pintavesien laadun tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

D.9 Välivarasto- ja murskausalueiden pohjaveden laadun tarkkailutarve on arvioitava uusia alueita käyttöönotettaessa. Tarkkailutarpeen arvioinnissa on selvitettävä toiminnoista aiheutuva pohjaveden pilaantumisriski. Arviointi ja tarvittaessa esitys lentoaseman pohjavesitarkkailun täydentämisestä varasto- ja murskausalueiden pohjaveden laadun seurannalla on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kuukautta ennen alueiden käyttöönottoa.

D.10. Tämän päätöksen mukaisesti päivitetty käyttötarkkailusuunnitelma on toimitettava viimeistään kahden kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan tarkentaa tai muuttaa tarkkailutulosten tai muiden vastaavien syiden perusteella Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

D.11 Tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Mittausraportissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

D.12. Toiminnoista on pidettävä kirjaa. Kirjanpitoon on merkittävä vähintään seuraavat asiat:

- kiviaineksen ja eri jätejakeiden murskaamon käyntiajat (päivä/vuosi)
- varastoituna olevien käsittelemättömien ja käsiteltyjen jätteiden ja kiviaineksen määrä (m^3 ja t)
- aikajärjestyksen mukaista kirjaa jätteistä siten kuin säädetään jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 20 §:ssä ja 22 §:ssä
- murskatun kiviaineksen ja asfaltti-, betoni- ja tiilijätteiden määrä (t/a ja m^3/a)
- maarakentamisessa hyödynnettyjen jätteiden jätelajikohtaiset määrät, tiedot jätteiden ympäristö- ja teknisestä kelpoisuudesta, hyödyntämiskohteet kartta-piirustuksessa esitettynä sekä hyödyntämisalueiden kiinteistörekisterinumerot, osoitteet tai muut vastaavat sijainnin tunnistetiedot, että alueen käyttö. Lisäksi esitetään hyödynnettyjen materiaalien rakennepaksuudet ja peitto- ja päällysterakenteet, kuten materiaali ja kerrospaksuus.
- muualle toimitettujen asfaltti-, betoni- ja tiilijätteiden määrä, toimitusajan kohta ja kohde
- pysyväisluonteisten varasto- ja murskauskenttien toteutuneet pohjarakenteet ja vesienhallintarakenteet sekä kenttien mitoituslaskelmat suunnitellulle varasto- ja murskausmäärälle sekä kartta toimintojen sijainnista
- pysyväisluonteisen kentän rakenteiden huolto- ja korjaustoimet
- käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailutiedot
- työkoneiden ja laitteiden polttoaineen/energian kulutus
- yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista (syy, kesto-aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä arvio niiden ympäristövaikutuksista että tehdyt toimenpiteet).

Kirjanpito on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

D.13. Vesitutkimustulokset on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille lentoaseman vesientarkkailusuunnitelman mukaisesti.

D.14. Toiminnasta ja tarkkailusta on tehtävä vuosiraportti. Raportissa on esitettävä yhteenveto kirjanpidosta ja selvitys toiminnan ympäristökuormituksesta. Vesien päästö- ja vaikutustarkkailun vuosiyhteenveto on raportoitava lentoaseman vesientarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Raportoinnin saa tehdä sähköisesti suoraan ympäristöhallinnon tietojärjestelmään sähköisen palvelun tuottajan tarjoaman käyttöliittymän raportointilomakkeilla niiltä osin kuin se on mahdollista.

Raportti on toimitettava tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

D.15. Toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta sekä toimintaa koskevista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai säädösten tai luvan noudattamiseen,

on viipymättä ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

Toiminnan päätyttyä välivarastointi- ja murskausalueilta on poistettava vesien käsittelyjärjestelmään ja ojiin kerääntynyt kiintoaine, välivarastoidut jätteet ja murskaustuotteet sekä toiminnassa käytetyt koneet ja laitteet että muut toimintoihin liittyvät rakenteet.

Alueiden ojien ja pohjamaan pilaantuneisuus on selvitettävä siten kuin säädetään ympäristönsuojelulain 14 luvussa. Selvityksessä on esitettävä myös muut toiminnan lopettamiseen liittyvät vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevat toimet. Selvitys on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista.

D.16. Toiminnanharjoittajan on ennen 30.6.2020 mennessä asetettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi 80 000 euron (sis. alv) jätteen käsittelytoimintaa koskeva vakuus. Vakuus on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla.

Toiminnanharjoittajan on viiden vuoden välein vuosiraportoinnin yhteydessä esitettävä valvontaviranomaiselle selvitys vakuudella katettavien jätteiden käsittelyn yksikköhinnoista ja kuljetuskustannuksista sekä vakuuden vastaavuudesta. Mikäli vakuutta on tarpeen muuttaa, toiminnanharjoittajan on tehtävä lupaviranomaiselle sitä koskeva esitys.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräykset A.1. ja A.3. Hakemuksessa esitetty asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämäkiven varastointi ja murskaus koko lentoaseman alueella on hyväksytty hakemuksessa esitetysti. Varastointitoiminnasta ja murskaustoiminnasta aiheutuvat ympäristöhaitat lentoasema-alueella, kuten melu, ovat ennalta arvioiden hallittavissa.

Muualta tuotavan ylijäämäkiven murskaustoiminta on hyväksyttävissä, sillä toiminta ei eroa lentoasema-alueella syntyvän kiviaineksen murskauksesta. Kivenmurskaustoimintaan sovelletaan kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettua valtioneuvoston asetusta (800/2010) (jäljempänä MURAUUS-asetus) ja asetuksen mukaisesti toimittaessa toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ovat ehkäistävissä.

Määräys A.2. Toiminta-aika on poistettu varastointi- ja jätteen maarakentamishyödyntämistoiminnoilta hakemuksessa esitetysti. Lupa-alue on lentoasema-alueita ja alueilla sijaitsevat rakennukset ovat muun muassa lentokonehalleja. Kun otetaan huomioon, että kyseessä on lentoasematoimintaan tarkoitettu alue ja etäisyydet lähimpiin asuinrakennuksiin, ei varastointi ja maarakentamistoiminnasta ennalta arvioiden aiheudu sellaista melu- tai muuta haittaa, että toimintojen harjoittamisaikaa olisi tarpeen rajata. Kiviaineksen murskaustoiminnan toiminta-aikoihin sovelletaan MURAUUS-asetusta ja murskaustoiminnan toiminta-aikaa on tarkennettu asetuksen mukaisesti.

Määräys A.4. Kuormien tarkistamisella varmistetaan, ettei alueille tuoda muita kuin tässä päätöksessä hyväksytyjä jätelajeita. Vastaanotettavien kuormien kirjanpidolla seurataan tuotavien materiaalien määrää ja alkuperää. Hakemuksessa esitetystä määrästä on tarkennettu poistamalla yksilöinti jätetuomien tarkastamisesta. Kun kyseessä on omassa toiminnassa syntynyt jäte, on esitys hyväksyttävissä.

Lupaan kuulumattomien jätteiden poistaminen on tarpeen, jotta jäte on käsiteltäväksi ja maarakentamishyödyntämiseen soveltuvaa.

Määräys A.5. Pohjamaan riittävä kantavuus ehkäisee toiminta-alueiden haitallisia painumia. Alueiden kallistukselle ja reunakorokkeilla kerätään ja johdetaan hallitusti alueilla muodostuvat hulevedet sekä alueiden ulkopuoliset sade- ja sulamisvedet. Hakemuksessa esitetty ulkopuolisten vesien pääsyn estäminen varasto- ja murskauskentille tarvittaessa on hyväksyttävissä, sillä hakemuksen mukaan toiminta kentillä on pääasiassa lyhytaikaista. Toimintojen sijoitusalueilla tarve vesienhallintarakenteiden rakentamiselle on tarkoituksenmukaisinta ratkaista aluekohtaisesti.

Pohjavesialueilla ei ole hyväksytty betonimurskeen hyödyntämistä varastointi- ja murskausalueen kenttärakenteessa, jotta murskeesta liukenevat aineet eivät aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa.

Asfaltilla tai muulla pinnoitteella päällystämättömillä alueilla on tarpeen tiivistää pintakerroksen maa-aines siten, ettei varastoitava tai murskattava jäte tai murskaustuote sekoitu pohjamaahan. Tiivistämisellä estetään maanpohjan roskaantumista ja varmistetaan hyödynnettävän murskaustuotteen laatu.

Hakemuksen täydennyksessä 20.1.2020 ja vastineessa 10.3.2020 on tarkennettu pohjavesialueelle tai Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle sijoitettavan polttomoottorikäyttöisen murskaimen maaperän suojausrakennesuunnitelmia. Rakenneperiaate on hyväksytty vastineessa esitetyn mukaisena ottamalla huomioon myös 7.2.2020 ELY-keskuksen antama lausunto.

Määräys A.6. Lentoasema-alueen suoja-aidan ulkopuolisille alueille johtavien teiden varustamisella lukittavalla puomilla estetään asiattomien pääsy ja luvattomien kuormien tuominen.

Määräys A.7. Alueiden mitoittamisella selvitetään välivarastointi- ja murskausalueilla käsiteltävien materiaalien optimaalinen määrä. Mitoituksella estetään alueiden ulkopuolisten alueiden roskaantumista, eri materiaalien sekoitumista keskenään ja pohjamaan epätasaisia painumia.

Määräys A.9. Määräys on päivitetty uutta jätelakia vastaavaksi. Jätelain 141 §:n mukaan jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seurantaa ja tarkkailua varten.

Määräys A.10. Murskaustoimintojen aloittamisesta ja päättämisestä on veloitettu tekemään ilmoitus valvovalle viranomaiselle, jotta viranomainen voi valvoa toimintojen asianmukaisuutta. Hakemuksessa esitetystä määräyksestä on poistettu vuosittaisten varastointijaksojen ilmoittaminen. Varastointi kestäisi

kuukaudesta muutamiin vuosiin riippuen rakennustoiminnan kestosta ns. liik-
kuvassa varastotoiminnassa ja pysyvässä varastointitoiminnassa useampia
vuosia. Toiminnan luonteen vuoksi varastointijaksojen ilmoittaminen ei ole
tarpeen. Varasto tulee merkityksi kirjanpitoon ja on siten tarvittaessa valvonta-
viranomaisen käytettävissä.

Määräys A.11. Melutasoa koskeva määräys on annettu melutason ohjearvoista
annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisena. Kivenmurskauksen
meluntorjunnasta säädetään MURAUS-asetuksen 6 §:ssä. Murskaus- ja lento-
toiminnasta aiheutuvan yhteismelun arviointi on vakiintunutta käytäntöä. Kah-
den eri suuruusluokkaa olevan melutason yhteismelua arvioidaan tarvittaessa
tapauskohtaisesti.

Murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla voidaan vähentää toiminnan melu-
tason vaikutusta lähimmissä melulle alttiissa kohteissa. Määräystä on tarken-
nettu MURAUS-asetuksessa säädetysti. Kun otetaan huomioon lentoaseman
laajuus ja lentoasematoiminnan luonne, on meluesteen rakentamisvelvoite
muutettu tehtäväksi tarvittaessa hakemuksessa esitetyksi. Meluesteen rakenta-
mistarve arvioidaan murskaustoiminnan sijainnin perusteella eikä määräyksen
muuttaminen siten heikennä toiminnan meluntorjuntaa.

Määräykset A.12.–A.14. Määräystä on tarkennettu MURAUS-asetuksessa sää-
detysti. Materiaalien ja varastokasojen kasteleminen, murskainten ja kuljetti-
mien kotelointi, muut tekniset pölyntorjuntamenetelmät ja toiminnan liikenne-
väylien kasteleminen tai puhdistaminen vähentävät toimintojen pölyn leviä-
mistä ympäristöön. Toiminnan keskeyttämisellä mahdollisten häiriöiden ai-
kana ehkäistään toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja.

MURAUS-asetuksen 5 §:ssä säädetään ilmanlaadusta alueilla, joilla asuu tai
oleskelee ihmisiä ja joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille. Sää-
dös tulee tarvittaessa noudatettavaksi ilman mittausten sisällyttämistä lupa-
määräykseen. Määräyksen D.10 nojalla valvontaviranomainen voi hyväksyä
ilman laadun mittaussuunnitelman.

Pölynsidonnassa ei ole sallittu käytettäväksi suolaa tai muuta pohjavettä
kuormittavaa kemikaalia, jotta toiminnasta ei aiheudu pohjaveden pilaantumis-
vaaraa.

Raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta annettu valtioneuvoston ase-
tus (413/2014) on kumonnut raskaan polttoöljyn, kevyen polttoöljyn ja merilii-
kenteessä käytettävän kaasuöljyn rikkipitoisuudesta annetun valtioneuvoston
asetuksen (689/2006). Finavia Oyj ei ole esittänyt määräyksen muuttamista ja
se pysytetty sellaisenaan.

Määräykset A.15., A.16. ja B.7. Määräys on ajantasaistettu ottamalla huomi-
oon uuden jätelain säännökset. Jätteiden jäteluokituksista säädetään jätelaissa
(646/2011) ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksessa (179/2012). Ase-
tuksen (179/2012) liitteessä 4 säädetään jäteluettelosta.

Jätelain (646/2011) 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien
mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennet-
tävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jät-
teen haltijan on ensisijaisesti valmisteltava jäte uudelleenkäyttöä varten tai

toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Jätelain (646/2011) 121 §:ssä säädetään eräitä jätteitä koskevasta siirtoasiakirjasta ja muun muassa sen käytöstä ja säilyttämisestä. Siirtoasiakirja tulee olla mukana jätteen siirron aikana. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 24 §:ssä säädetään siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista.

Määräykset A.17. ja A.18. Määräystä on tarkennettu hakemuksessa esitetysti siten, että hulevesien hallintamääräys koskee pinnoitettuja alueita. Muutos ei heikennä ympäristönsuojelun tasoa, sillä pinnoittamattomilta alueilta ei pääasiassa muodostu erikseen kerättäviä tai muutoin ympäristöä kuormittavia vesiä.

Pinnoitetulla betoni- ja tiilimurskeen varastointi- ja murskausalueilla voi syntyä kiintoainetta sisältävää hulevettä. Vesien hallinta ja kiintoaineen tarkoituksenmukainen erotus on siten tarpeen järjestää. Lisäksi kivenmurskaamon hulevesien hallinta on otettu huomioon MURAUUS-asetuksen 10 §:ssä säädetysti. Tavanomaisesta poikkeavan vesipäästön ja haitallisen kuormituksen vertailutasona voidaan käyttää alueen luontaisen pintaveden kuormitustasoa.

Määräys A.19. Määräystä ei ole esitetty muutettavaksi ja se on aiemman luvan kaltainen. Toiminta on luonteeltaan sellaista, että siinä on tarpeen varautua roskaantumisen eikä muun ympäristöhaitan ehkäisemiseen.

Määräys A.20. Määräys on sisällöllisesti vastaava kuin aiemmassa luvassa. Polttoainesäiliötä, säiliön varusteita, polttoaineen jakelua sekä polttoaineen käsittely- ja jakelualueen pohjarakenteita että varautumista polttoainevuotoihin koskevalla määräyksellä ehkäistään polttoaineen pääsy maaperään ja aineesta aiheutuva maaperän sekä pinta- ja pohjaveden pilaantuminen.

Määräys A.21. Määräys on sisällöllisesti aiempaa päätöstä vastaava. Ympäristönsuojelulain 14 §:ssä säädetään pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta ja 15 §:ssä ennaltavarautumisvelvollisuudesta.

Pohjavesialueella tai Päijänne-tunnelin suojavaiketykselle sijoitettavan polttomoottorikäyttöisen murskaimen polttoainevuotoon on tarpeen varautua vuoto- ja sammutusvesien hallintasuunnitelmalla. Suunnitelma on tarpeen toimittaa ympäristöluvan valvontaviranomaiselle.

Määräykset B.1.–B.4. Varastoitavien jätteiden määrä ja varastointitoiminta ja määräyksen B.3 kirjoitustekninen muutos on hyväksytty pääsääntöisesti hakemuksessa esitetysti. Määräyksen A1 perusteluissa ilmenevästi määräyksestä on poistettu yksilöidyt alueet. Nykyisessä luvassa varastoitavien jätteiden ja ylijäämäkiviaineksen yhteismäärä määrä oli 1 530 000 tonnia. Tässä päätöksessä hyväksytty varastoitava jätemäärä on 1 050 000 tonnia. Ylijäämäkiveä esitetään varastoitavaksi 250 000 tonnia. Aluehallintovirasto arvioi jätelain 5 §:n jäteluonteen arviointiperusteen nojalla, että ylijäämäkivi ei lähtökohtaisesti ole jätettä. Tässä päätöksessä ei siten ole tarpeen antaa määräystä ylijäämäkiven enimmäisvarastointimäärästä. Varastoituna olevan kiviaineksen määrä on velvoitettu sisällyttämään kirjanpitoon ja siten määrä on valvontaviranomaisen saatavissa.

Betonijäte voi sisältää epäpuhtauksina asbestia, PCB:tä sisältävää saumausmassaa ja kreosoottia.

Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetään velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista ja 20 §:ssä varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteesta.

Eri materiaalit ja laadultaan erilaiset materiaalit on tarpeen pitää erillään, jotta varmistetaan materiaalien hyödynnettävyys ja vähennetään hyödyntämiskelvottoman jätteen määrää. Aumojen sortumisen estämisellä ja muilla riskien torjumisella ehkäistään toiminnasta aiheutuvia päästöjä ympäristöön.

Määräys B.5. Määräys on aiemman päätöksen mukainen. Välppäys ja seulonta on hyväksytty hakemuksessa esitetyn mukaisena.

Määräys B.6. Määräys on aiemman päätöksen mukainen. Jätelaissa ja jätteistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa ei ole tarkemmin säädetty jätteiden enimmäisvarastointiajoista. Kaatopaikka-asetuksen 3 §:ssä säädetään muun muassa kaatopaikkana pidettävistä alueista, jotka määräytyvät jätteen varastointiajan perusteella. Enimmäisvarastointiaikaa koskevalla määräyksellä erotetaan varastointi- ja kaatopaikkatoiminta toisistaan.

Määräykset B.8.–B.10. Murskattavat jätemäärät ja murskaustoiminta on hyväksytty tehtäväksi pääsääntöisesti hakemuksessa esitetyn mukaisena. Vuosittain murskattavan jätteen ja kiviaineksen määrä on nykyisessä luvassa 180 000 tonnia. Tässä päätöksessä hyväksytty määrä on 250 000 tonnia. Aluehallintovirasto viittaa muutoksen hyväksyttävyyden osalta määräyksen A.1 perusteluihin.

Aiemman päätöksen määräys A.9 on päivitetty MURAU-asetuksen 3 §:ssä säädettyä vastaavaksi. Hyvissä ajoissa toimitettavalla selvityksellä tarkoitetaan, että lupaviranomaisella on riittävä aika valmistella poikkeamismenettelyä koskeva päätös. Ennalta arvioiden vähintään kuusi kuukautta voisi olla tarpeen varata asian käsittelyyn.

Jätejakeiden poistamisella hyödynnettävästä jätteestä varmistetaan murskeiden hyödynnettävyys. Murskauksessa erottuvien jätejakeiden hallitulla keräämisellä ehkäistään murskausaluiden roskaantuminen.

Määräykset C.1. ja C.2. Hyödynnettävät materiaalmäärät on hyväksytty hakemuksessa esitetyn mukaisina. Vuosittain hyödynnettävien jätteiden yhteenlaskettu määrä on nykyisessä luvassa 90 000 tonnia. Tässä päätöksessä hyväksytty määrä on 200 000 tonnia. Aluehallintovirasto viittaa hyödyntämisen hyväksyttävyyden osalta määräyksen A.1 perusteluihin ja esittää lisäksi seuraavat perustelut.

Hakemuksen täydennyksessä 20.1.2020 on esitetty jäterakenteen kerrospaksuus tai periaatteelliset rakennepiirroset. Hakemustietojen mukaan jäte korvaa luonnonmateriaalia ja on soveltuvaa ympäristö- ja teknisten ominaisuuksiensa puolesta korvaavaksi materiaaliksi. Lisäksi jätteen käytön ympäristövaikeus on ennalta arvioiden vähäisempää kuin jätteen loppusijoittamisessa kaatopaikalle. Aluehallintoviraston mukaan toimintaa voidaan pitää jätteen maarakentamishyödyntämistoimintana, vaikka jätettä käytetään rakenteessa paljon ja

vaikka jätteen maarakentamishyödyntämistoiminta harjoitetaan pitkä aika. Perusteluna lupaviranomainen toteaa, että lentoasema-alue on laaja ja jätettä hyödynnetään useissa eri rakennuskohteissa eri aikoina. Jätteen hyödyntämistoiminnan kesto ja hyödynnettävän jätteen määrä määräytyvät hankekohtaisesti. Lisäksi hakemuksessa on esitetty periaatteelliset hyödyntämiskohteet.

Jättemateriaalien hyödyntämisalueet on velvoitettu merkittäviksi tarvittaviin asiakirjoihin, jotta alueiden sijainti ja käyttörajoitukset ovat alueen omistajien, haltijoiden, käyttäjien, viranomaisten ja muiden tarvittavien tahojen tiedossa.

Määräykset C.3.–C.8. Hakemuksessa esitetty maarakentamisessa hyödynnettävän jätteen ympäristökelpoisuuden muuttaminen on hyväksytty pääosin esitetyksi. Hakemuksessa esitetään ympäristökelpoisuuden raja-arvoiksi eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (843/2017) (MARA-asetus) säädettyjä raja-arvoja. Aluehallintoviraston arvion mukaan asetuksen raja-arvoja voidaan pitää parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisina ja siten niitä voidaan käyttää ympäristökelpoisuuden arviointiin. Pohjavesialueella hyödynnettävän tiilimurskeen ympäristökelpoisuuden raja-arvot on pysytetty aiemman päätöksen mukaisena. Lisäksi rakennus- ja purkujätteen hyödyntämisessä maarakentamisessa noudatetaan jätteistä annetun valtioneuvoston (179/2012) 16 a §:ssä säädettyä biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen hyödyntämistä maantäytössä koskevia erityisiä rajoituksia.

Materiaalien hyödyntämiskelpoisuuden osoittaminen valvontaviranomaiselle on tarpeen, jotta viranomainen voi varmistaa materiaalin hyödyntämiskelpoisuuden esitetyssä sijoituspaikassa. Hakemuksessa esitetyksi tässä päätöksessä on hyväksytty hyödynnetyn jätteen teknisen ja ympäristökelpoisuusselvitysten esittäminen vuosiraportissa. Aiemmassa määräyksessä selvitykset tuli toimittaa ennen hyödyntämistä. Toiminnan luonne huomioonotettuna selvitysten esittäminen vuosiraportissa on tarkoituksenmukaisinta.

Hakemuksessa on esitetty betoni- ja tiilimurskeen kappaleen poistamista kokonaisuudessaan. Aluehallintovirasto on tässä päätöksessä määrännyt betoni- ja tiilijätteen kappalekoosta ja ottanut huomioon määräyksen sisällössä hakemuksessa esitetyn. Kappalekoko on yksi teknistä kelpoisuutta osoittava tekijä ja ilman koon määrittämistä valvontaviranomaisella ei olisi mahdollista valvoa, onko isojen betonikappaleiden käytössä kyse hyödyntämisestä vai loppusijoituksesta. Betoni- ja tiilijätteen muun laadun määrittäminen on hyväksytty hakemuksessa esitetyksi, sillä se vastaa asetuksessa (843/2017) säädettyä. Asetuksen määrittelyä voidaan pitää parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisena.

Lentoasema-alueella käytetään aineita, kuten glykolia, joita saattaa esiintyä lentoasema-alueen asfaltti- ja betonijätteessä. Kyseisille aineille ei ole säädetty kokonaispitoisuuksien ja liukoisuuksien raja-arvoja, joita sovelletaan materiaalien hyödyntämisessä maarakentamisessa. Materiaalien, jotka sisältävät glykolia tai muita aineita, joille ei ole määrätty hyödyntämisen ympäristökelpoisuuden raja-arvoja, on materiaalien kelpoisuus hyödynnettäväksi selvitettävä erikseen haitta-ainekohtaisesti.

Määräykset C.9.–C.14. Määräyksiin esitetyt muutokset on pääosin hyväksytty esitetyksi.

Hakemuksessa esitetään, että hyödyntämisalueiden esittäminen etukäteen valvontaviranomaiselle on tarpeen merkittävistä kohteista. Pienten yksittäisten kohteiden osalta toimitetaan toteumatiedot. Aluehallintovirasto hyväksyy esitetyn muutoksen, sillä ennalta arvioiden vähäisestä jätteen maarakentamistoiminnasta ei aiheudu sellaisia ympäristövaikutuksia, joiden ehkäisemistä olisi tarpeen arvioida ennen rakentamista. Merkittävien kohteiden osalta valvontaviranomainen tarkastaa asfaltti-, betoni- ja tiilimurskeen hyödyntämisalueen ja esitetyn hyödyntämisen soveltuvuuden suunniteltuun käyttötarkoitukseen sekä arvioi tarvittavat ympäristöhaittojen ehkäisemistoimet. Tässä päätöksessä merkittävillä kohteilla tarkoitetaan hakemuksen täydennyksessä esitettyjä laajoja kenttäalueita (esim. yli 10 000 m²), joissa materiaalia hyödynnetään yli 1 metrin paksuisena kerroksena, tai materiaalmäärältään tai laajuudeltaan vastaavaa suuruusluokkaa oleva kohde, kuten valli- ja vastapengerrakenne. Lisäksi aluehallintovirasto toteaa, että myös merkittävistä hyödyntämisalueista on tarpeen laatia toteumaselvitys ja esittää se hyödyntämismuutosta koskevassa loppuraportissa.

Jätteiden maarakentamishyödyntämiskohteiden osalta aluehallintovirasto on hyväksynyt hakemuksessa esitetyt uudet käyttökohteet. Päätöksen liitteessä 1 periaatteellisten rakennepiirustusten mukaisesti toteutettuna betonimurskeen hyödyntäminen olisi mahdollista putkikaivannoissa ja määräys on muutettu tältä osin. Pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä tehtävä jätteen maarakentamishyödyntäminen on pysytetty aiemman päätöksen mukaisena.

Hakemuksessa esitetyt muutokset jätekerrospaksuuksiin ja jäterakenteen peittämiseen on hyväksytty esitetysti. Kerrospaksuudet ja peittorakenteet ovat asetuksessa (843/2017) säädetyn kaltaiset ja siten niitä voidaan pitää parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisina.

Hyvänä asfalttimurskeen maarakentamiskäytäntönä tarkoitetaan muun muassa, että murskeen levitystyö tehdään vastaavasti kuin normaalin murskekerroksen levitys. Pienissä kohteissa materiaalien levittämiseen ja tasaamiseen soveltuu pyöräkuormaaja. Muutoin muotoilu ja tasaus tehdään tiehöylällä. Tiivistäminen tehdään normaalilla jyräyskalustolla.

Hyvänä betonimurskeen maarakentamiskäytäntönä tarkoitetaan muun muassa, että materiaalia sekoitettava riittävästi työmaalla tai lajittunut betonimurske korvataan uudella materiaalilla. Tiivistys tehdään kuten luonnon maa- ja kiviaineksille. Rakentamisessa on otettava huomioon muun muassa riittävä kantavuus ja routivuus. Tiilimurske voi rapautua jäätyessään kosteana.

Määräykset D.1 ja D.3. Määräystä tarkennettu hakemuksessa esitetysti koskemaan pinnoitettujen varasto- ja murskausalueiden kenttä- ja vesien hallintarakenteita. Lisäksi on poistettu yksilöity tarkastustiheys korvaamalla se säännöllisesti tehtävällä tarkastuksella. Koska säännöllinen ei ole riittävä valvonnan toteuttamiseksi, on määräykseen lisätty velvoite laatia suunnitelma tarkastuksen toteutuksesta ja sen liittämisestä osaksi käyttötarkkailusuunnitelmaa.

Rakenteiden kunnosta huolehtimalla ehkäistään toiminnoista aiheutuvia riskejä maaperään ja pintavesiin sekä pohjaveden pilaantumisriskiä. Murskaustoiminnan työtapatarkkailuna tehtävällä pölyämisen seurannalla tarkoitetaan aistinvaraisiin havaintoihin perustuvaa pölyämisen rajoittamisen arviointia.

Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmavelvoitteesta säädetään jätelain (646/2011) 120 §:ssä ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 25 §:ssä.

Määräykset D.4 ja D.6. Maarakentamisessa hyödynnettävien jätteiden kokonaispitoisuuksien ja liukoisuuksien tutkiminen ns. uuden MARA-asetuksen mukaisesti on hyväksytty esitetysti. Pohjavesialueella hyödynnettävän tiilimurskeen tarkkailutiheys on pysytetty aiemman päätöksen mukaisena. Jäterakenteesta tehtäviä selvityksiä voisivat olla tiiviys- tai kantavuusmittaukset.

Määräys D.7. Määräystä on tarkennettu koskemaan vesienkeräilyjärjestelmällä varustettujen varasto- ja murskausalueiden tarkkailua. Lisäksi on hyväksytty jatkotarkkailuesityksen toimittaminen valvontaviranomaiselle osana lentoaseman vesientarkkailun vuosiraportointia. Muutos ei heikennä toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailua eikä valvottavuutta ja on siten hyväksyttävissä.

Määräys D.8. Määräystä on muutettu pääosin hakemuksessa esitetysti. Tarkoituksenmukaisinta on toteuttaa tarkkailu osana lentoaseman muuta tarkkailua. Tässä määräyksessä ei ole tarpeen määrätä tarkkailun hyväksyttämistä valvontaviranomaisella, sillä määräys D.10 mahdollistaa tarkkailun muuttamisen valvontaviranomaisen hyväksynnällä.

Määräys D.9. Määräys on muutettu pääosin hakemuksessa esitetysti. Muutos on vähäinen eikä se vaikuta pohjaveden suojeluun ja on siten hyväksyttävissä.

Määräys D.10. Hakemuksessa esitetty muutos suunnitelmien toimittamiseen on hyväksyttävissä, sillä vaikutustarkkailu tehdään osana lentoaseman muuta vesitarkkailua ja koska päästötarkkailu tehdään tarvittaessa aluksi määräaikaisena. Määräyksen muuttaminen siten, että tässä päätöksessä päivitetyn suunnitelman toimittaminen koskee käyttötarkkailua, on siten hyväksyttävissä. Muutos ei heikennä valvontaviranomaisen mahdollisuutta valvoa toiminnan pinta- ja pohjavesitarkkailua.

Tarkkailusuunnitelma on tarpeen, jotta valvontaviranomainen voi valvoa toimintojen luvan mukaisuutta ja toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia.

Ympäristönsuojelulain 65 §:n säädetysti lupaviranomainen tai valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä tai hyväksymäänsä suunnitelmaan luvan tai suunnitelman voimassaolosta huolimatta.

Määräys D.11. Määräys on ajantasaistettu ottamalla huomioon uuden ympäristönsuojelulain säännökset. Mittausten ja tutkimusten laadunvarmennuksesta säädetään ympäristönsuojelulain 209 §:ssä.

Määräykset D.12.–D.14. Määräyksiin esitetyt muutokset on hyväksytty pääosin hakemuksessa esitetysti. Lisäksi määräysten muuttamisessa on otettu huomioon lainsäädännön muutokset. Vesientarkkailutulokset on tarkoituksenmukaisinta toimittaa ja esittää lentoaseman vesientarkkailusuunnitelman mukaisesti valvontaviranomaiselle, sillä vesien vaikutustarkkailu on tässä päätöksessä liitetty osaksi muuta lentoaseman vesientarkkailua.

Kirjanpito, vesitarkkailutulosten toimittaminen ja vuosiraportointi ja ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Jätelain 118 §:ssä ja 119 §:ssä sekä jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 20 §:ssä ja 22 §:ssä säädetään jätteen kirjanpidosta.

Määräys D.15. Määräys on ajantasaistettu ottamalla huomioon uuden ympäristönsuojelulain säännökset. Hakemuksessa esitetään lopettamisselvityksen toimittaminen koko ympäristöluvan mukaisen toiminnan päätyttyä. Aluehallintovirasto hyväksyi esityksen, sillä tässä päätöksessä toiminnasta on poistettu tiettyyn paikkaan sijoitettavat varastointi- ja murskausalueet.

Ympäristönsuojelulain 170 §:ssä säädetään toiminnan muutokseen ja luvanhaltijan vaihtumiseen liittyvästä ilmoittamisesta. Määräys on tarpeen lisätä, jotta käytänteet toiminnan muutostilanteessa ovat tiedossa ja jotta valvontaviranomainen on tietoinen muutoksista.

Ympäristönsuojelulain 14 luvussa säädetään pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta. Valtion valvontaviranomainen on toimivaltainen päättämään maaperän puhdistustarpeesta ja tekemään päätöksen maaperän puhdistamisesta lukuun ottamatta sanotun lain 138 §:n mukaista poikkeusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:ssä säädetysti ympäristöluvassa annetaan määräyksiä toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta, kun luvanvarainen toiminta päättyy.

Määräys D.16. Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 nojalla luvanvaraisuus koskee jätteiden ammatti- ja laitosmaista käsittelyä. Ympäristönsuojelulain 59–61 §:ssä säädetään jätteen käsittelytoiminnan vakuudesta, vakuuden määrästä ja sen asettamisesta. Jätteen käsittelytoiminnan ammattimaisuuden ja laitospaisuuden kriteerejä ovat:

- Ammattimaiseen toimintaan liittyy ansaitseminen, otetaan korvaus jätteistä ja suoritetuista palveluista, jolloin toiminta on kokonaan tai osa liiketoimintaa. Kyseessä on korvausta vastaan tehtävä työ, joka tehdään toiselle. Jätteenkäsittelytoimintaan kuuluvien palvelujen vastikkeellinen tarjonta osoittaa toiminnan ammattimaisuutta.
- Laitospaiseen toimintaan ei tarvitse liittyä ansaintaa. Toiminta voi olla laitospaista, jos kyseessä on isohko, ohjattu usein useampivaiheinen käsittelytoiminta. Laitospaisuuden muita tunnusmerkkejä voi olla esimerkiksi se, että kyseessä on laitteisto, joka koostuu useista laitteista, oma laitteistorakennus, toimitila tai -alue. Laitospaista toimintaa voi osoittaa yksikin laite, jos se on suuri tai käsittelymäärät ovat suuria tai siihen on investoitu merkittävästi, toiminta on säännöllistä, valvottua ja siinä on omaa työvoimaa.
- Laitospaisuus ei kuitenkaan välttämättä edellytä sitä, että toiminnalla on rakennus tms., jossa toimintaa harjoitetaan. Siten myös toimintaan varattu ulkoalue (varastokenttä, tms.) täyttää laitospaisuuden kriteerin (esimerkiksi aumakompostointi). Laitospainen toiminta edellyttää kiinteää sijoituspaikkaa, mutta laitoksella voi käydä siirrettäviä laitteita suorittamassa käsittelytoimintaa (esimerkiksi siirrettävä murskainlaite). Siirrettävän laitteiston toiminnan tulee

olla sisällytettynä luvitettuun toimintakokonaisuuteen. Ympäristölupavelvollisuuteen ei vaikuta se, käsitelläänkö laitoksessa omassa toiminnassa vai muualta vastaanotettuja jätteitä.

– Jos jätteenkäsittelytoiminta tapahtuu teollisen toiminnan tai muun vastaavan toiminnan ohessa, on tarkasteltava täyttäisikö toiminta yksinään ammattimaisuuden tai laitospaisuuden kriteerit.

Aluehallintovirasto arvioi edellä esitetyn perusteella, että toiminta täyttää laitospaisuuden kriteerit. Erityisesti laitospaisuutta ilmentäviä piirteitä ovat suuret käsittelymäärät ja sijainti hakemuksessa esitetyillä yksilöidysti määrättyillä kiinteistöillä.

Ympäristöluvan Nro 57/2012/1, 27.3.2012 myöntämisen jälkeen jätteenkäsittelytoimintaan liittyvän vakuuden säädöksiä on muutettu. Ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetulla lailla (647/2011), joka tuli voimaan 1.5.2012, säädetty jätteenkäsittelytoiminnan vakuus on uudessa ympäristönsuojelulaissa muutos säädöstä vastaava. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 235 §:n mukaan, jos jätteen käsittelytoimintaan on myönnetty ympäristölupa ennen 1.5.2012 ja jos toimintaa varten asetettu vakuus ei ole 59–61 §:n mukainen, vakuutta koskevaa lupamääräystä on tarkistettava viimeistään, kun esim. toiminnan olennaiseen muuttamiseen haetaan lupaa 29 §:n perusteella tai lupaa muutetaan 89 §:n perusteella.

Lain 647/2011 hallituksen esityksessä todetaan, että vakuuden asettamatta jättämisen perusteena oleva toiminnan vakavaraisuuden arviointi poistuisi. ”Jätevakuusopas. Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2012” -oppaan mukaan poikkeaminen jätteen käsittelytoiminnan vakuusvaatimuksista voisi olla mahdollista pienimuotoisessa toiminnassa ja jätteen vähäisen määrän ja tapauskohtaisen harjunnan perusteella.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessä 2018:83, 31.5.2018 vakuudesta todetaan muun muassa, että lain mukaan vakuus on lähtökohtaisesti asetettava. Vakuus voidaan jättää vaatimatta vain poikkeustapauksissa. Edellytyksenä on, että vakuudella katettavat kustannukset ovat vähäiset. Tätä arviotaessa otetaan huomioon jätteen määrä, laatu ja muut seikat. Vakuuden asettamisvelvollisuuden tarkoituksena on varmistaa, että alue voidaan saattaa ympäristöllisesti hyväksyttävään kuntoon toiminnanharjoittajan mahdollisessa maksukyvyttömyystilanteessa. Sovelletavan lain mukaan asiaa arviotaessa ei ole merkitystä toiminnanharjoittajan vakavaraisuudella. KHO:n ratkaisu koski betoni- ja tiilijätteen käsittelyä.

Aluehallintovirasto toteaa edellä esitetyn perusteella, että päätöstä on tarpeen täydentää vakuutta koskevalla määräyksellä. Kyseisessä asiassa on tarpeen asettaa vakuus asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen varastointi- ja murskaustoiminnalle. Jätteen maarakentamishyödyntämistoiminnalle vakuutta ei olisi tarpeen asettaa.

Aluehallintovirasto arvioi hakemuksen täydennyksessä 27.3.2020 esitetyn vakuuden arvon olevan riittävä. Vakuus on hyväksytty hakemuksessa esitetyksi. Vakuuden asettamiseen tarvittavaksi riittäväksi ajaksi on arvioitu kaksi kuukautta.

Vakuuden määrää on tarpeen arvioida säännöllisesti, jotta vakuus vastaisi mahdollisimman hyvin muuttuneita kustannuksia. Kyseisenlaisessa toiminnassa viisi vuotta on arvioitu riittäväksi ajanjaksoksi vakuuden ajantasaisuuden arvioimiseksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Muutoksenhakija on vaatinut, että päätös kumotaan ja palautetaan uudelleen käsiteltäväksi ympäristönsuojelulain tarkoittamana toiminnan olennaisena muutoksena. Lisäksi täytäntöönpano on kiellettävä.

Perusteluinaan muutoksenhakija on esittänyt, että valituksenalaisen lupapäätöksen tarkoittamassa hankkeessa olisi tullut suorittaa ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukainen arviointimenettely (YVA-menettely) ennen luvanhakua ja lupapäätöksen antamista. Koska hakemuksesta on kuulutettu ennen YVA-lain liitteen 1 muuttamisesta annetun lain (126/2019) voimaantuloa, hankkeeseen on lakimuutoksen voimaantulosäännöksen mukaan tullut soveltaa tuolloin voimassa olleita säännöksiä, kuten YVA-lain liitteen 1 kohtaa 11 d (*valituksessa mainittu 11 b, hallinto-oikeus korjannut 11 d:ksi*), jonka mukaan hankeluetteloon sisältyy muiden kuin a- tai c-alakohdassa tarkoitettujen jätteiden kaatopaikat, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle (*hallinto-oikeus korjannut valituksessa käytetyn, lailla muutetun liitteen 1 mukaisen uuden sanamuodon hankkeessa sovellettavan vanhan sanamuodon mukaiseksi; muutoksella ei ole vaikutusta vaatimuksen sisältöön*). Kohdassa 12 tarkoitettuja hankkeita ovat kooltaan vastaavat hankkeiden muutokset.

Toiminnan muutoksena on esitetty vuosittain maarakentamisessa hyödynnettävän asfaltti-, tiili- ja betonijätteen yhteenlaskettua kokonaismäärää nostettavaksi (voimassa oleva ympäristölupa 90 000 t/a ja esitys 200 000 t/a). Jättemäärä 200 000 t/a olisi nelinkertainen YVA:n soveltamisperusteeseen 50 000 t/a nähden. Asian katsotaan jääneen selvittämättä ja huomioon ottamatta, jolloin lupa on myönnetty ennaikaisesti ja YVA-lain vastaisesti.

Luvanhakijan esitykset lupamääräysten muuttamiseksi olisi ollut tarpeen selvittää paitsi YVA-lain soveltamisen myös toiminnan valvonnan mahdollistamiseksi.

Muutoksenhakija on myös katsonut, että lupahakemus olisi tullut käsitellä ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesti ympäristöluvanvaraisen toiminnan olennaisena muuttamisena. Tästä syystä lupaa olisi tullut hakea koko toimintaan (YSL 230.2 §). Virasto kertoo muuttaneensa Finavia Oyj:n asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämäkiven käsittelytoimintaa koskevan ympäristöluvan Nro 57/2012/1, 27.3.2012 lupamääräykset kokonaisuudessaan. Luvan hakemisen perusteeksi on ilmoitettu ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentti. Kyseinen lainkohta sallii toiminnanharjoittajan hakea luvan muuttamista, muttei luvan olennaista muuttamista.

Lupamääräysten muutosesitysten suuren määrän, poistojen ja lievennysten sekä tulevien ympäristövaikutusten selvittämättä jättämisen ja niihin liittyvien monien epäselvyyksien takia on tarvetta harkita uudelleen luvan myöntämisen edellytykset YVA-menettelyn päättymisen jälkeen ja voimassa olevan ympä-

ristönsuojelulain säännösten mukaisesti. Esitettyjen olennaisten muutosten vaikutus luvan myöntämisedellytyksiin on tarpeen selvittää. Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeellista määrätä päästöistä ja niiden (erityisesti murskaamojen) sallituista sijaintipaikoista.

Päätöksen mukaan haettuja keskeisiä toiminnan muutoksia ovat asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen varastointi koko lentoaseman alueella ja muualta tuotavan kiviaineksen vastaanotto ja murskaus. Hakemuksessa esitetään lisättäväksi vuosittain murskattavan materiaalin yhteenlaskettua kokonaismäärää (voimassa oleva ympäristölupa 180 000 t/a ja esitys 250 000 t/a) ja vuosittain maarakentamisessa hyödynnettävän asfaltti-, tiili- ja betonijätteen yhteenlaskettua kokonaismäärää (voimassa oleva ympäristölupa 90 000 t/a ja esitys 200 000 t/a). Murskausmäärä kasvaisi 70 000 t/a, mikä lisäys olisi 39 %. Yli 10 %:n lisäystä on käytännössä pidetty oleellisena muutoksena. Murskauksen pölypäästöjen määrä t/a lisääntyisi samassa suhteessa 39 %. Esitetty jäteainesten varastointimäärän lisäys 110 000 t/a olisi 122 % ja selkeästi olennainen muutos toimintaan. Muutosesitykset olisivat luonteeltaan olennaisia.

Lisäksi asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen ympäristökelpoisuuden raja-arvoina esitetään käytettäväksi eräiden jätteiden hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen 843/2017 (jäljempänä myös ”MARA-asetus”) raja-arvoja. Hakemuksessa esitetään myös varastointi- ja jätteen maarakentamishyödyntämisen toiminta-aikojen poistamista, uusia jätteiden hyödyntämiskohteita maarakentamisessa ja suurempia jätekerrospaksuuksia. Lisäksi muutetaan tarkkailua ja esitetään joihinkin määräyksiin teknisluonteisia muutoksia.

Luvanhakija on esittänyt luvan sisältöä muutettavaksi olennaisesti niin, että siitä voi olla seurauksena ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka muutosta toisen oikeuteen tai etuun. Muutosesitykset eivät myöskään edusta ympäristönsuojeluasetuksen tarkoittamaa arviota parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta suunnitellussa toiminnassa, vaan ovat nykyisten lupamääräysten heikennyksiä.

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on lausunnossaan muun ohella katsonut, että Finavia on hakemuksessaan esittänyt eräitä merkittäviä muutoksia voimassa olevaan ympäristölupaan, esimerkiksi luvanmukaisen toiminnan sallimista paitsi koko Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella myös siihen mahdollisesti tulevaisuudessa liitettävillä uusilla kiinteistöillä sekä väli-varastointi- ja hyödyntämistoimintojen toiminta-aikarajoitusten poistamista.

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on myös kiinnittänyt huomiota siihen, että jätteiden kertavarastointimäärät ovat suuria verrattuna vuosittaiseen hyötykäyttömäärään. Toisaalta hakemuksesta ei käy ilmi, hyödynnettäisiinkö joitakin jättejakeita myös MARA-ilmoituksella vai sisältyvätkö nämä lupahakemuksessa ilmoitettuun 200 000 tonniin.

Edelleen Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on kiinnittänyt huomiota siihen, että ylijäämäkiveä tuotaisiin muualtakin kuin Helsinki-Vantaan lentoaseman alueelta. Se on myös katsonut, että luvanmukainen toiminta-alue on päätöksessä rajattava nykyiselle lentoasema-alueelle. Toimintaa ei tule sallia laajennettavan sellaisille uusille alueille, joita ei ole hakemuksessa yksilöity ja joissa toiminnan ympäristövaikutuksia ei ole vielä tunnistettu.

Kun toiminnasta oli aiheutumassa suurempia ja erilaisia päästöjä huomattavan laajalla alueella, joita alkuperäinen lupahakemus ei koskenut, kyse on ollut ympäristönsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettusta toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Asia olisi pitänyt tällöin selvittää tapahtunutta tarkemmin ja varmistaa luvan hyväksymisedellytysten täytyminen myös uusissa sijoituspaikoissa.

Olellaisia kysymyksiä liittyy ulkopuolelta tuotavien kiviainesten murskaamiseen ja murskauslaitosten paikkoihin. Kohdassa sijaintipaikka ja ympäristö välivarastointi- ja murskausalueiden kerrotaan sijoittuvan koko Helsinki-Vantaan lentoaseman alueelle. Kohdassa varastointi-, murskaus- ja hyötykäyttötoiminat kerrotaan ”alueelle rakennettavan tarvittaessa välivarastoalueita, joista osalla harjoitetaan myös asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämäkiven murskaustoimintaa. Toiminta-alueista osa sijaitsee lentoaseman turva-aidan sisäpuolella ja osa turva-aidan ulkopuolella. Toiminta-alueet voivat sijoittua myös itäpuoliselle Lentoaseman 1-luokan pohjavesialueelle ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle”.

Murskaamon (päästöjen) sijoituspaikkoja ei ole määritelty tarkasti luvassa. Murskaamon sijoittaminen tärkeälle pohjavesialueelle on aiemmin vaatinut ympäristöluvan hakemista ja sen harkintaa edellyttää nykyisenkin ympäristönsuojelulain 28 §, jossa asiasta todetaan seuraavasti: ”Lisäksi liitteessä I tarkoitettuun, mutta niitä vähäisempään toimintaan ... on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa”.

Finavia Oyj:n näkemyksen mukaan luvassa ei ole tarpeellista antaa erillisiä vuosittaisia maksimimääriä erilaisille murskattaville materiaaleille, koska murskauksesta aiheutuvat ympäristövaikutukset eivät ole riippuvaisia murskattavasta materiaalista. Näkemys on virheellinen, sillä murskattava materiaali vaikuttaa sekä meluun että pölypäästöihin. Ympäristönsuojeluasetuksen 3.1 §:n 4-kohdan mukaan lupahakemuksessa on oltava lupaharkinnan ja ilmoitusta koskevan päätösharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista. Sellaisia ei ole esitetty.

Kohdassa lähimmät häiriintyvät kohteet on mainittu lentoaseman pohjoispuolella olevien, mahdollisten välivarastointi- ja murskausalueiden lähimpien häiriintyvien kohteiden olevan Mäkinieitin asuinrakennukset, jotka sijaitsevat noin 1,4–1,8 kilometrin etäisyydellä. Muutoksenhakijan mukaan lupahakemuksessa ja -päätöksessä esitetään harhaan johtavaa tietoa, koska hänen asuntonsa sijaitsee 630 metrin etäisyydellä kiinteistön Lentoasema RNro 858-411-18-50 pohjoisrajasta, jolla kiinteistöllä tulee pääasiassa tapahtumaan alueelta irrotettavien ja ulkopuolelta tuotavien louheiden (mahdollisesti myös asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen) varastointi ja murskaus.

Lupahakemus olisi tullut käsitellä ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesti, koska muutokset lisäävät ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia ja riskejä olennaisesti ja lupa on kokonaisuudessaan tarkistettava. Muualta tuotavan ylijäämäkiven murskaustoiminnan salliminen on olennainen muutos lupaan ja lisäähienon pölyn päästöjä tonneina samassa suhteessa kuin toiminta lisääntyy. Aluehallintoviraston peruste, että muualta tuotavan ylijäämäkiven murskaus-

toiminta on hyväksyttävissä, sillä toiminta ei eroa lentoasema-alueella syntyvän kiviaineksen murskauksesta, ei ota huomioon päästöjen olennaista lisääntymistä eikä ota huomioon, mitä ympäristönsuojelulaissa on säädetty. Kun ottaa lisäksi huomioon toiminta-alueen laajuuden sekä päästöjen epäselvät sijoituspaikat ja lukumäärät sekä Finavian pyrkimykset sijoittaa varasto- ja murskaustoimintoja pohjavesialueelle ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle, ei yhtiön käsitystä, jonka mukaan lupamääräyksiin esitetyistä muutoksista ei aiheudu muutoksia toiminnan ympäristövaikutuksiin tai muuta erityistä haittaa, voi pitää asianmukaisena.

Muutosten olennaisuutta korostaa vielä luvanhakijan esitys saada muuttaa toiminta pysyväisluonteisemmaksi. Hakemuksen mukaan varastointi- ja murskaustoiminnassa olisi tarpeen laatia selvitys pysyväisluonteisen kentän rakenteista, jolloin toimintaa harjoitettaisiin alueella useampia vuosia. Aluehallintovirasto arvioi esityksen riittäväksi ja muutti määräyksiä esitetysti. Epäselväksi jää, mihin määräys johtaa. Lupamääräys B.11 on puolestaan poistettu tarpeettomana osin sillä perusteella, että toiminta eri paikoissa on hakemustietojen perusteella pääosin määräaikaista ja kausittaista. Perustelut ovat ristiriitaisia.

Valituksessa katsotaan lisäksi, että muutosesitykset eivät ole jätelain 13 §:n ja ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaisten periaatteiden eivätkä ympäristönsuojelulain 53 §:ssä määritellyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia

Seuraavia muutosesityksiä ei pidetä jätelaissa ja ympäristönsuojelulaissa säädetyn mukaisina:

- Lupamääräyksen B.1 (*valituksessa 8.1, hallinto-oikeus korjannut B.1:ksi*) muuttamista on esitetty siten, että poistetaan yksilöidyt välivarastointialueet A, B, C, D, E ja F ja aluekohtaiset varastointimäärät.
- Lupamääräyksen A.1 muuttamista esitetään poistamalla yksilöidyt välivarastointialueet A, B, C, D, E ja F.
- Lupamääräyksestä A.2 esitetään poistettavaksi välivarastointi- ja hyödyntämistoimintojen toiminta-ajat.
- Lupamääräyksen A.4 muuttamista esitetään poistamalla kuormien tarkastaminen purettaessa.
- Lupamääräyksen A.10 muuttamista esitetään siten, että vuosittaisia välivarastointitoiminnan aikoja ei ole tarpeen ilmoittaa.
- lupamääräyksen B.1 (*kuten edellä, hallinto-oikeus korjannut B.1:ksi*) muuttamista poistamalla yksilöidyt välivarastointialueet A, B, C, D, E ja F ja aluekohtaiset varastointimäärät
- Lupamääräyksen C.1 muuttamista poistamalla hyödynnettävien jätteiden jätteenkohtaiset enimmäismäärät.
- Lupamääräyksen C.3 toisen kappaleen muuttamista esitetään siten, että selvitykset hyödynnettyjen jätteiden kelpoisuudesta toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä eikä ennen hyödyntämistä.
- Lupamääräysten C.5. ja C.6. sekä mm. betonimurskeen ja tiilen palakoon rajoituksen poistamista.
- Lupamääräyksen D.12 muuttamista siten, että poistetaan vastaanotettujen ja välivarastoitujen sekä poisvietyjen materiaalien toimitusajankohta, murskauksessa erottuneiden jättejakeiden laatu- ja määrätiedot sekä rakentamisen laadunvalvontatiedot.

Esitettyjen muutosten katsotaan johtavan suunnittelemaan ja hallitsemaan jätteiden käsittelyyn, jolla on jätelain tarkoittamia kielteisiä vaikutuksia. Jätteiden haitallisuus lisääntyy ja maaperän sekä pohjavesien pilaantumisen riski kasvaa. Käsiteltävät jätemäärät kasvavat, ja jos niitä sijoitellaan sinne tänne koko lentokenttäalueella, niin toiminta on jätelain 13.1–3 §:n vastaista. Esitetyt lupamääräysten muutokset tekisivät valvontaviranomaisenkin työn vaikeaksi.

Lupamääräysten muuttamisesta esitetyn mukaisesti aiheutuu tarve harkita uudelleen luvan myöntämisen edellytykset.

Kohdassa ”Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)” ei esitellä murskaustoiminnassa käytettäviä suojaustekniikoita.

Ympäristölupahakemuksessa tulee esittää murskauslaitoksen koordinaattitiedot. Sellaisia tai sallittua murskaamon sijaintipaikkaa ei ole päätöksessä esitetty, joten päästöjen tapahtumapaikka jää epäselväksi, ei ainoastaan lentoliikenteelle vaan myös lähiasutukselle aiheutuvien mahdollisten haittojen arvioimiseksi. Samoin jää epäselväksi, kuinka monta murskaamoita voi olla samaan aikaan toiminnassa ja mitkä ovat niiden yhteisvaikutukset.

Luvan hakeminen koskee koko lentokenttäaluetta. Toiminta sijoittuu sillä oleville kiinteistöille 92-407-5-115 (Lentoasema 1436,2 ha), 92-423-4-44 (Lentokenttäalue 54,46 ha), 92-423-4-47 (Lepakkoluola 11,477 ha), 92-423-4-48 Mikkola 3 1,1556 ha), 92-423-4-49 (Mikkola 4 2,886 ha) ja 858-411-18-50 (Lentoasema 208,5 ha). Kiinteistöjen yhteenlaskettu pinta-ala on 17 146 786 m² (1 714,6786 ha). Kiinteistöjen omistaja on Finavia Oyj. Kyse on yhdestä laaja-alaisimmasta murskaustoiminnan sijoittamispaikasta Suomessa. Yksi murskaamo tuotekasoineen tarvitsee tilaa vain noin 50 x 50 m = 2 500 m².

Vantaan puolella olevat lentoasema- ja lentokenttäalueet soveltuvat niillä olevan lentotoiminnan ja asiakaspalvelutilojen vuoksi melko huonosti murskaamon sijoituspaikaksi ja muut kiinteistöt lukuun ottamatta Tuusulan puolella olevaa kiinteistöä 858-411-18-50 eivät sovellu murskaamon sijoittamiseen, koska siihen ei ole asetuksen 800/2010 3 §:n mukaisia sijoittamisedellytyksiä.

Murskaustoiminnan sijoittamispaikaksi parhaiten soveltuva kiinteistö Lentoasema RNo 858-411-18-50 sijaitsee muutoksenhakijan asunnon lähellä. Tällä kiinteistöllä on jo ennestään voimassa olevat ympäristöluvut, kiviaineksen murskaamiseen ja varastointiin (Peab Oy) sekä maa-ainesten, louheen, risujen ja kantojen välivarastointiin ja esikäsitteilyyn (Kreate Oy). Yhteisvaikutukset jo olevan toiminnan kanssa ovat muutoksenhakijan asuinympäristöön nähden ilmeiset ja selvittämättömät. Kohdassa ”Polttoaineet, kemikaalit ja energian käyttö” todetaan urakoitsijan tuovan tarvittaessa alueelle polttoainesäiliön esim. murskaustyön ajaksi. Murskaustoimintaa kerrotaan harjoitettavan maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00. Näin ollen sillä ja kiinteistöllä jo olevilla murskaamoilla voi olla haitallisia yhteisvaikutuksia ympäristöön.

Peab Oy:lle on myönnetty ympäristölupa jatkuvasti voimassa olevana. Siten Finavia Oyj:n lupahakemukseen olisi tullut liittää yhteisvaikutustarkastelut kyseisen toiminnan ympäristövaikutukset huomioon ottaen. Tällaista ei ole tehty eikä asiaa lupaharkinnan yhteydessä ole voitu siten ottaa huomioon. Kun

Kreate Oy hakee uutta ympäristölupaa, tulisi huomioon otettavaksi YSL:n 41 § tai 46 §.

Finavia Oyj:n murskaamon (murskaamojen) yhteisvaikutusten arvioimiseksi tulisi tietää, minne laitos (laitokset) sijoitetaan.

Finavia Oyj:n näkemys, että eri toimintojen suunnittelu ja suunnitelmien raportointi ennen toiminnan aloittamista eri alueilla ei ole tarkoituksenmukaista, sillä sijoittelut alueilla muuttuvat tarpeen mukaan, ei ole ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:n mukainen. Myöskään Finavia Oyj:n esitys, että murskaustoiminnan aloittamisesta tiedotettaessa esitetään murskausalueen sijainti ja arvio alueen soveltuvuudesta murskaustoimintaan, ei ole asetuksen mukaista.

Luvan myöntämisedellytykset on perusteltu mm. seuraavasti: ”Ennalta arvioiden muutetun toiminnan ympäristövaikutukset ovat ehkäistävissä hakemuksessa esitetyillä toimilla ja tämän päätöksen määräysten mukaisesti toimittaessa.” Luvan hyväksymisedellytysten selvittäminen ei ole luonteeltaan ennalta arviointia (siis ennustamista), vaan oikeusharkinnalle ominaista asian selvittämistä. Edellytyksiä sille, että lupaviranomainen voi laatimiensa lupamääräysten perusteella katsoa luvan myöntämisedellytysten täyttyvän, ei ole.

Hakemus on ollut puutteellinen ja epäselvä olennaisilta osin. Muutosesitykset eivät ole olleet jätelain ja ympäristönsuojelulain tavoitteiden ja vaatimusten mukaisia, vaan olemassa olevien lupamääräysten heikennyksiä ja sisällöllisesti epäselviä. Luvan hyväksymisperusteiden selvittämistä ei pitäisi olla mahdollista siirtää lupamääräysten valvontaan, joka tässä tapauksessa tulisi olemaan käytännössä aika mahdotontakin.

Valituksen erityinen huoli kohdistuu muutoksenhakijan asunnon lähellä olevaan kiinteistöön RNo 858-411-18-50. Sen pohjoisraja on 630 metrin etäisyydellä muutoksenhakijan perheen asunnosta. Lupapäätöksestä ei ilmene, täyttyvätkö ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset, erityisesti yhdessä muiden toimintojen kanssa.

Kiinteistön RNro 858-411-18-50 kohdalla lentokoneet ovat jo matalalla ja valmistautuvat laskeutumaan. Määräysten toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa tulisi olla selkeitä ja niiden mukaisesti tulisi edellyttää varautumaan ja harjoittelemaan.

Lupamääräysten antaminen ei ole täyttänyt ympäristönsuojelulain 52.3 §:n edellyttämiä huomioon otettavia piirteitä. Toiminnan luonne ei ole ollut riittäväällä tarkkuudella selvillä lupamääräyksiä annettaessa. Toimintojen sijoittuminen ja ympäristövaikutukset ovat jääneet selvittämättä. Vaikutusalueiden ominaisuudet (esimerkiksi asuminen), ovat jääneet vaille tarkastelua. Kun toiminta-alueeksi on esitetty koko lentokenttäalue, vaikutus ympäristöön kokonaisuutena samoin kuin pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys olisi tullut selvittää paremmin.

Päätös on edellä kerrotuin perustein lainvastainen ja tehty virheellisessä järjestyksessä ennen YVA-hankkeen toteuttamista ja siitä saatua perusteltua päätelmää. Muutoksenhaku muodostuu hyödyttömäksi (YSL 199 §), jos asiassa sallitaan toimia annetun päätöksen perusteella.

Haettu aloituslupa muualta tuotavan kiviaineksen varastoinnille ja murskaukselle sekä jätteiden varastoinnille ja murskaukselle uusilla alueilla (pois lukien murskaus pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä) on olennainen muutos voimassa olevaan lupaan. Asiaa ei ole käsitelty ympäristönsuojelulain edellyttämän mukaisesti ja aloitusluvan myöntämistä pidetään ympäristönsuojelulain 29 §:n vastaisena.

Täytäntöönpano-oikeus muutoksenhausta huolimatta on myönnetty lainvastaisesti ilman perusteltua syytä.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut valituksen johdosta seuraavan lausunnon.

Valituksen mukaan valittajan kiinteistö sijaitsee noin 630 metrin etäisyydellä yhden lupakiinteistön rajasta. Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) säädetään vähimmäisetäisyydet kivenmurskaamosta lähimpään asutukseen. Betonin murskaustoiminnan osalta asetusta 800/2010 voidaan käyttää taustamateriaalina toiminnan ympäristökuormitusta arvioitaessa. Asetuksessa 800/2010 säädetty huomioon otettuna kiviaineksen murskaustoiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu valittajan kiinteistölle eräistä naapurisuhteista annetussa laissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta. Jätteen hyödyntäminen maarakentamistoiminnassa on luonteeltaan sellaista, ettei siitä aiheudu ympäristövaikutuksia valittajan kiinteistölle.

Ympäristöluvan Nro 57/2012/1, 27.3.2012 mukaista toimintaa ei katsottu hakemuksen vireilletulon ajankohtana voimassa olleen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) soveltamisalaan kuuluvaksi toiminnaksi. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan haettu toiminnan muutos ei täytä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun laissa (252/2017) säädettyjä soveltamisperusteita.

Aluehallintovirasto on tutkinut luvan hakijan esittämän ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen hakemuksen sovellettavuuden lupaharkinnassa ja arvioinut seuraavin perustein, että kyseessä ei ole ympäristönsuojelulain 29 §:n mukainen päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä lupa-asia.

Murskattavan betonin ja kiviaineksen ja maarakentamisessa hyödynnettävän jätteen vuosittaisen määrän muutos on toiminnan kokonaisuus huomioon ottaen vähäinen samoin kuin päästöjen lisäys suhteutettuna kokonaismäärään ja niiden haitallisuuteen. Kaikkien materiaalien yhteenlaskettu kerrallaan varastoitava enimmäismäärä vähenee noin 15 prosenttia. Jätelain muutoksen vuoksi tässä päätöksessä ei ole ollut tarpeen määrätä jätteeksi luokittelemattoman kiviaineksen varastoinnista.

Muutoksesta ei aiheudu merkittävää ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa haittavaikutusta. Toiminta sijoittuu lentoasema-alueelle, jossa toiminnan luonteen vuoksi pölyämisen estämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Toimintojen laajentamista myös muille lentoaseman kiinteistöille, etenkin kun otetaan huomioon kiinteistötiedoissa tapahtuneet muutokset ympäris-

töluvan Nro 57/2012/1, 27.3.2012 myöntämisen jälkeen, ei ole pidettävä olennaisena muutoksena, kuten ei myöskään muualta tuotavan kiviaineksen vastaanottoa murskattavaksi. Kiviaines ei ole jätelain tarkoittamaa jätettä eikä muualta tuotavan kiviaineksen murskaus poikkeaa lentoasemalla syntyvän kiviaineksen käsittelystä.

Ympäristönsuojelulain 199 §:ssä säädetysti hakemuksessa on esitetty perusteltu syy toiminnan aloittamiselle, selvitys perusteista, joilla toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, ja vakuus. Hakemuksessa perusteltuna syynä on esitetty Helsinki-Vantaan lentoaseman laajennushankkeen kiireellisten rakennustöiden edistäminen. Esitettyä voidaan pitää riittävänä ja hyväksyttävänä perusteltuna syynä.

Muilta osin aluehallintovirastolla ei ole ollut lisättävää siihen, mitä valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa ja sen perusteluissa on sanottu.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta valitukseen.

Tuusulan kunnanhallitus on vastineessaan katsonut, että luvassa on kysymys lentoaseman omalla alueella syntyvän jätteen käsittelyyn ja hyödyntämiseen liittyvän toiminnan kehittämisestä lentoaseman omalla alueella. Samalla kyse on lentoaseman käytön ja kehittämisen kannalta välttämättömän rakennustoiminnan käytännön sujuvoittamisesta, joten kunnanhallitus pitää haetun luvan ja toiminnan aloittamisoikeuden myöntämistä perusteltuna.

Vantaan kaupunginhallitus, Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen eivät ole antaneet vastinetta.

Finavia Oyj on vastineessaan yhtynyt aluehallintoviraston lausuntoon YVA-menettelyä koskevan vaatimuksen osalta ja huomauttanut lisäksi, että Uudenmaan ELY-keskus ei ole katsonut YVA-menettelyä tarpeelliseksi ympäristöluvan muutosprosessin aikana.

Ympäristöluvan muuttamiseen sovellettavan lainkohdan osalta yhtiö on huomauttanut aluehallintoviraston arvioineen, ettei kyseessä ole ympäristönsuojelulain 29 §:n tarkoittama päästöjä tai ympäristövaikutuksia lisäävä muutos. Siten aluehallintoviraston suorittama ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen lupaharkinta on ollut oikea. Lisäksi yhtiö on näkemyksensä mukaisesti selventänyt ja korjannut muutoksenhakijan esille tuomia seikkoja asiassa.

Muutoksenhakija on harhaanjohtavasti valituksensa 3. luvun 1. kappaleessa viitannut ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan lupaviranomaisen on lisäksi valvontaviranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitettun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos momenttiin kirjatut ehdot täyttyvät.

Valituksessa on perusteltu vaatimusta ympäristönsuojelulain 29 §:n soveltamisesta muun muassa Finavian hakemilla lukuisilla lupamääräysten muutoksilla. Finavia on huomannut toiminnan aikana, että muutamiin lupamääräyksiin on ollut tarvetta hakea muutosta toiminnan luonteen vuoksi ja lupamääräysten selkeyttämiseksi. Lupamääräyksissä on tullut myös paremmin ottaa huomioon,

että kyse on vain Helsinki-Vantaan lentoasemalla muodostuvista asfaltti-, betoni- ja tiilijätteistä sekä näiden välivarastoinnista, murskauksesta ja hyötykäytöstä lentoaseman alueella. Toiminnan volyymit tulevat edelleen vaihtelevaan vuosittain huomattavasti riippuen lentoaseman infran ja rakennusten remonteista ja rakentamisesta. Lupahakemuksessa esitetyillä muualta tuotavan kiiviaineksen vastaanotolla, eri materiaalien välivarastointi-, murskaus- ja hyötykäyttömäärillä varaudutaan muun muassa mittaviin useamman vuoden kestäviin perusparannus-, purku- ja uudisrakennushankkeisiin. Lentoaseman alue on hyvin laaja, joten välivarastointi- ja murskaustoiminnan on oltava sallittua koko lentoaseman alueella. Erityisesti kiito- ja rullausteiden sekä asematasojen remontit ovat aikataulultaan hyvin tiukkoja, joten lähellä työkohdetta sijaitsevilla välivarastointi- ja murskausasemilla säästetään aikaa sekä vältetään turhilta materiaalien kuormauksilta ja kuljetuksilta alueelta toiselle ja aiheutetaan myös vähemmän päästöjä ilmaan. Lupahakemuksen käsittelyn aikana on tullut voimaan uusi MARA-asetus (eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisesta annettu valtioneuvoston asetus nro 843/2017), jonka seurauksena Finavia täydensi hakemustaan siten, että lupamääräyksiin esitettiin muutoksia vastaamaan uutta asetusta vanhan sijaan. Lisäksi oli tarvetta selkeyttää erilaisten suunnitelmien toimittamista sekä kirjanpitoa ja raportointia, mikä helpottaa myös toiminnan valvontaa. Lupamääräyksiä on muun muassa muutettu vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä, siirretty ja yhdistetty kokonaisuuksiksi ja poistettu tarpeettomina.

Finavian näkemyksen mukaan muutoksenhakija ei ole tutustunut riittävästi esitettyihin lupamääräysmuutoksiin ja aluehallintoviraston muuttamiin lupamääräyksiin sekä näiden perusteluihin. Valituksessa on muun muassa nostettu esiin seikkoja Vantaan kaupungin lupahakemuksesta antamasta lausunnosta, josta Finavia on antanut vastineensa, ja jonka asiasisällöstä on keskusteltu lupahakemukseen liittyvässä neuvottelussa. Finavia on täydentänyt hakemustaan 20.1.2020 neuvottelussa sovitun mukaisesti. Valituksessa ei ole huomioitu, että Vantaan kaupungin esille nostamat seikat on otettu huomioon lupamääräyksissä ja esimerkiksi lupa rajattiin koskemaan lentoaseman nykyisiä kiinteistöjä.

Muutoksenhakijalla on virheellinen käsitys toiminnan luonteesta. Toiminta on ollut pysyväisluonteista ja jatkuvaa ja Finaviolla on ollut aiemmin määrätty varasto- ja murskausalueet. Muutoshakemuksessa muun muassa esitettiin, että vain kyseisten pysyväisluonteisten (toiminta-aika alueella useampia vuosia) varasto- ja murskauskenttien osin olisi tarpeellista raportoida muun ohella toteutuneet pohjarakenteet. Aiemmassa lupapäätöksessä myös lyhytaikaisten ja töiden aikaisten alueiden (toiminta-aika alueella muutamia kuukausia) osalta oli toimitettava kyseiset suunnitelmat.

Muutoksenhakija on huolissaan murskaustoiminnan sijoittumisesta kiinteistönsä läheisyyteen, joka sijaitsee Tuusulassa lentoaseman pohjoispuolella yli 630 metrin etäisyydellä lupa-alueen yhden kiinteistön rajasta. Valituksen mukaan Finavia on esittänyt väärää tietoa lähimmistä häiriintyvistä kohteista, ja pääsääntöisesti Finavia tulisi harjoittamaan louheen ja muiden materiaalien varastointia nimenomaan muutoksenhakijaa lähimmällä kiinteistöllä. Finavia on kuitenkin kartoittanut mahdollisia murskaukseen ja välivarastointiin soveltuvia alueita koko lentoaseman alueella, ja toimintaan soveltuvien alueiden osalta on esitetty lähimmät häiriintyvät kohteet lupahakemuksessa. Muutoksenhakijan kiinteistö sijaitsee myös huomattavasti MURAUS-asetuksessa

määrättyä vähimmäisetäisyyttä kauempana. Finavialla on lentoasemalla toimintaa harjoittavana paras näkemys eri toimintoihin soveltuvista alueista; varastointi- ja murskaustoimintaa on ollut nimenomaan Vantaan kaupungin alueella lentoaseman eteläosassa sekä kiitoteiden 1 ja 3 välissä, logistisesti sopivalla etäisyydellä rakennuskohteista. Lisäksi Finavia huomauttaa, että Kehä IV:n YVA-menettely ja Focus-alueen louhinnat eivät liity mitenkään nyt käsiteltävään asiaan.

Lupahakemuksessa esitetyt muiden toimijoiden luvat on myöntänyt Vantaan ympäristölautakunta, ja kyseiset lupa-alueet sijaitsevat Vantaan kaupungin alueella lentoaseman eteläosassa. Kyseiset toiminnot sijaitsevat noin 5,7 kilometrin etäisyydellä muutoksenhakijan asuinkiinteistöstä eikä kyseisillä toiminnoilla ole siihen kohdistuvia vaikutuksia. Muutoksenhakijan väitteitä ilmeisistä ja selvittämättömistä yhteisvaikutuksista voidaan näin ollen pitää tarkoituksellisen harhaanjohtavina.

Päätöksessä on annettu lukuisia määräyksiä ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Esimerkiksi materiaalien varastoinnista, murskauksesta ja hyötykäytöstä on annettu hyvin tarkat määräykset. Murskauksen osalta on määräyksiä melu- ja ilmapäästöjen ehkäisemiseksi sekä sijoituspaikasta. Hyödynnettäville jättemateriaaleille on annettu muun muassa pitoisuus- ja liukoisuusvaatimuksia sekä vaatimuksia hyödyntämiskohteille. Lisäksi on annettu tarkat kirjanpito- ja raportointimääräykset muun muassa murskaamon toiminnasta, varastokirjanpidosta ja jättemateriaalien hyödyntämisestä. Finavian näkemyksen mukaan lupamääräykset ovat selkeämpiä, valvottavampia ja kuvaavat nyt paremmin toimintaa. Lisäksi Finavia huomauttaa, että valvova viranomainen Uudenmaan ELY-keskus ei ole katsonut tarpeelliseksi antaa vastinetta asiassa.

Finavia yhtyy aluehallintoviraston lausuntoon toiminnan aloittamisesta valituksesta huolimatta. Finavia on asettanut vaaditun vakuuden ja aloittanut asfalttijätteen varastoinnin uudella alueella lentoaseman eteläosassa.

Finavia yhtyy Tuusulan kunnanhallituksen antamaan lausuntoon.

Vantaan kaupunginhallitus, Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen, Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Tuusulan kunnan terveydensuojeluviranomainen eivät ole antaneet vastinetta valitukseen.

Muutoksenhakija on vastaselityksessään esittänyt seuraavaa.

YVA-menettelyn soveltamisen osalta kyse ei ole vuoden 2012 luvanhausta ja tuolloin sovelletusta YVA-lainsäädännöstä. Valituksenalaisen lupapäätöksen tarkoittama hanke poikkeaa oleellisesti aiemmasta ja siihen on sovellettava voimassa olevaa lainsäädäntöä. ELY-keskukselta ei ilmeisesti ole pyydetty YVA-lain 3.2 §:n mukaista päätöstä arviointimenettelyn soveltamisesta, joten asia lienee jäänyt kokonaan tarkastelematta. Lain 3.1 §:n soveltaminen on sivuutettu (liite 1, kohdat 2b, 9e, 11b ja 12).

Muutoksenhakija on ympäristönsuojelulain 29 §:n soveltamista koskevan vaatimuksensa osalta viitannut valitukseensa ja monilta osin toistanut siinä esittämänsä. Kyse ei ole ollut muutamista lupamääräysten muutoksista ja niiden selkeyttämisestä. Toiminnan luonteeseenkin on tehty oleellisia muutoksia. Se,

että kyse on vain Helsinki-Vantaan lentoasemalla muodostuvista asfaltti-, betoni- ja tiilijätteistä sekä näiden välivarastoinnista, murskauksesta ja hyötykäytöstä Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella, ei sovellu lupamääräysten lieventämiseen, pikemmin päinvastoin. Kyse on ollut myös muualta paikalle tuotavista aineksista.

Oleellista on, mistä muualta tuotavat ainekset ovat peräisin ja onko niiden louhintaan lainmukaiset oikeudet. Valituksessa kerrotun ja perustellun mukaisesti on ilmeistä, että louhintaa ollaan tekemässä muutoksenhakijan asuinrakennuksen ja kiitotien välisellä alueella, niin että kiitotielle tulisi avautumaan näköyhteys ja lentomelu muodostuisi asuinrakennuksen kohdalla terveydelle haitalliseksi. Lentoturvallisuuden vuoksi kasoja ei pitäisi sijoittaa kiitoteiden lähelle, mikä olisi ollut lupaviranomaisen asia varmistaa. Mobiililaitoksia voidaan siirtää kulloinkin louhittavalle alueelle. Louhittavia alueita on Focus-osayleiskaava-alueella, jotka sijaitsevat muutoksenhakijan asunnon ja lentoasema-alueen (kiitotien III jatkeen 440 m) välissä.

Vantaan kaupunki on kiinnittänyt huomiota lupahakemuksen eräisiin merkittäviin muutoksiin, mikä on merkki hakemuksen luonteesta. Muutokset ovat olleet olennaisia, minkä olisi pitänyt vaikuttaa asian käsittelyyn lain 29 §:n mukaisesti. Sijoituspaikan valintaa koskevia asioita ei ole tarkasteltu ympäristönsuojelulain 11 §:n edellyttämällä tavoilla. Koko lentoasema on vaikutuksille herkkää aluetta.

Lupamääräysten heikennykset edesauttavat sekavuuksien syntymistä ja vaikeuttavat toiminnan valvontaa. Finavia ei vastineessaan ole kiinnittänyt huomiota varastokasojen sijoittamiseen, vaan lupamääräyksiin.

Asiaan liittyy niin monia ratkaistavia säännösten soveltamiskysymyksiä, että toiminnan aloittaminen tekee muutoksenhaun hyödyttömäksi. Asfalttijätteen varastoja tarvitaan vasta rakennustöiden loppuvaiheessa, joten kiireellisestä rakennustöiden edistämisestä ei vaikuttaisi olevan edes kyse. Kiitoteiden jatkaminen, johon asfalttijätteitä tarvitaan, on johtamassa tilanteeseen, jossa lentokorkeudet madaltuvat ja meluhaitat lisääntyvät ainakin Keravalle asti. Vaikuttaa selkeästi YVA-projektin tarpeelta ennen rakennustoimintaan myönnettävää lupaa. Lentoliikenteen merkittävä väheneminen ja lähitulevaisuuden näkymät eivät puolla tarvetta kiitoteiden pikaiseen jatkamiseen. Valituksen hylkäämiseen eivät sovellu Finavian mainitsemat epäolennaiset ja liioitellut kiireellisyysnäkökohdat.

Valtioneuvoston asetuksessa säädetään vähimmäisetäisyyksistä, eikä kyseinen etäisyys ole riittävä osoittamaan kyseessä olevan epäselvän toiminnan haittomuutta. Lupaa on haettu paitsi asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen murskaamiselle myös muualta tuotavien kiviainesten vastaanottamiselle ja varastoinnille enintään 250 000 tonnia vuosittain. Valituksessa on kiinnitetty huomiota murskaamon sijoituspaikkaan ja mahdollisiin yhteisvaikutuksiin muiden toimijoiden kanssa sekä louhintapaikan sijaintiin. Oleellista on, salliiko myönnetty sisällöllisesti epäselvä ympäristölupa tuoda louheita muutoksenhakijan asunnon ja kiitoradan III jatkeen väliseltä alueelta. Jos niin tulee tapahtumaan, asuinolosuhteet muodostuvat terveydelle haitallisiksi. Muraus-asetuksen vähimmäisetäisyys ei sovellu haitattomuuden perustelemiseen tässä tapauksessa. Myönnetyn luvan uudelleen käsittely on tarpeellista epäselvyyksien poistamiseksi ja

valvonnan selkeyttämiseksi. Betonijätteenkin murskaaminen aiheuttaa melua, joka tulisi määritellä.

Valituksessa on todettu, että muutoksena on esitetty vuosittain maarakentamisessa hyödynnettävän asfaltti-, tiili- ja betonijätteen yhteenlaskettua kokonaismäärää nostettavaksi (voimassa oleva ympäristölupa 90 000 t/a ja esitys 200 000 t/a). Jättemäärä 200 000 t/a olisi esimerkiksi nelinkertainen YVA:n soveltamisperusteeseen 50 000 t/a nähden. Päästöt ja niiden haitallisuuden kesto-aika lisääntyvät liki samassa suhteessa kuin tuotantomäärä kasvaa. Pölypäästöt jättemurskauksista sisältävät jätteiden epäpuhtaudet. Sisältääkö tiili- ja betonijäte esimerkiksi asbestia, jonka kuidut voivat levitä helposti yli 300 metrin etäisyydelle murskaamosta, on sekin jäänyt epäselväksi.

Asfaltti-, betoni- ja tiilijäte ovat aineita, jotka voivat sisältää epäpuhtauksia. Niiden hyötykäytölle pohjavesialueella ja sen läheisyydessä tarvitaan analyysitiedot. Huomioon ottaen suunnitelmat lentokentän kiitoteiden jatkamiseksi ja esitetyt kiireellisyysnäkökohdat on ehkä ennen aikaista esittää, että kaikkien materiaalien yhteenlaskettu kerrallaan varastoitava enimmäismäärä olisi vähemmän esitetyn verran, pikemmin päinvastoin.

Kivenlouhinta tarvitsee yleensä ympäristöluvan ja sen lisäksi maa-ainesluvan tai muun maa-aineslain salliman otto-oikeuden. Ei ole mahdollista, että kivenlouhinta tehtäisiin esimerkiksi Focus-alueen esirakentamisena ja kivien murskaus tapahtuisi nyt myönnetyn vanhan ympäristöluvan muutoksena.

Lentoasema-alue on laaja. Lupa-asian käsittelijän olisi pitänyt kyetä tarkastelemaan toiminnan ympäristövaikutuksia ja niiden hyväksyttävyyttä sijoituspaikan perusteella. Nyt on epäselvää jopa, missä olennaiset toiminnot tapahtuvat. Niitä ei voi sijoittaa sellaisten paikkojen läheisyyteen, joissa suuri määrä ihmisiä tai lentoliikennettä esiintyy.

Muutoksenhakijan oikeusturvaa loukkaa, että hän joutuu käsittelemään asiansa puutteellisten tietojen perusteella. Lentokentän kiireellisiksi mainitut rakennustyöt ovat olleet vireillä kauan ja ne kohdistuvat ilmeisesti kiitoteiden jatkamiseen, joista erityisesti kiitotien III jatke suuntautuu suoraan muutoksenhakijan asuntoon päin. Niihin liittyvät ulkopuolisten kiviainesten hankinnat (Focus-alueen esirakentaminen, Kehä IV tien linjaukselta otettavat ainekset) ovat olleet vireillä jo pitemmän aikaa, mutta ovat oikeudellisesti kesken. Potentiaaliset ulkopuolisten kiviainesten tuontialueet sijaitsevat mitä ilmeisimmin kriittisesti muutoksenhakijan asuntoon nähden. Väite, että muutoksesta ei aiheudu merkittävää ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa haittavaikutusta, on lupa-asian valmistelijan mielipide. Esitetty perustelu toiminnan sijoittumisesta (laajalle) lentoasema-alueelle ei riitä sille.

Olellaisen muutoksen arvioinnissa lausuttu toimintojen laajentaminen myös muille lentoaseman kiinteistöille, kun otetaan huomioon kiinteistöiedoissa tapahtuneet muutokset ympäristöluvan Nro 57/2012/1, 27.3.2012 myöntämisen jälkeen, on lausuttu epäselvästi. Olellaisen muutoksen hylkäämisperusteluksi sanonta ei riitä.

Kerrallaan varastoitavat määrät edustavat 3–4 vuoden murskausmenekkiä. Kyse on suurista varastomääristä ja niiden sijoittamisen tulisi olla hallittua.

Määrät osoittavat myös, että rakentamiskiire ei vaikuttaisi olevan niin ajankohdainen kuin on esitetty, muun muassa täytäntöönpanon perusteluna.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Valituksen enemmälti hyläten hallinto-oikeus muuttaa lupamääräyksiä A.2., A.17. ja B.9. Muutettuina lupamääräykset kuuluvat seuraavasti (muutokset kursivilla).

A.2 Kiviaineksen *sekä asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen* murskausta saa tehdä ma-pe kello 7.00–22.00 arkipyhiä lukuun ottamatta, jos etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Muutoin murskaustoimintaa ja siihen liittyvää kuormaamista ja kuljetusta saa harjoittaa maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00.

A.17. kolmas kappale:

Pohjavesialueelle tai Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle sijoitetun *polttoainekäyttöisen murskauskalusteiston pohjavesisuojaus ja hulevesien käsittely on toteutettava siten kuin lupamääräyksen A.5. neljännessä kappaleessa on määrätty. Mikäli hulevedet tällöin johdetaan jätevesiviemäriin, ne on käsiteltävä vähintään II luokan öljynerottimella.*

B.9. *Murskaamo* on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. *Murskaamon* saa sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta, jos toiminta sijoitetaan rakennukseen tai jos kivenmurskaamossa muita teknisiä keinoja käyttäen voidaan varmistaa, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu määräyksen A.11 melutason ohjearvot ylittävää melua ja että ilmanlaadun raja-arvot eivät ole vaarassa ylittyä. Toiminnanharjoittajan on laadittava luotettava selvitys poikkeamisen edellytysten täyttymisestä. Selvitys on toimitettava lupaviranomaisen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen suunniteltua murskauksen aloittamista poikkeamisalueella.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa. Luvan ja toiminnan 1 momentissa tarkoitettua muuttamista koskevaan hakemukseen sovelletaan 39 §:ää ja asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä olennaisen muutoksen määrittämisestä.

Ympäristönsuojelulain 39.3 § edellyttää, että hakemuksen laatijalla on riittävä asiantuntemus. Hakemuksesta on käytävä tarvittaessa ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat.

Ympäristönsuojelulain 48.4 §:n mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:ssä on säädetty luvan myöntämisen edellytykset. Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52.1 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista;
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

YSL 52.3 § edellyttää, että lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 53 §:ssä on lueteltu seikat, jotka on otettava huomioon parhaan käyttökelpoisen tekniikan sisältöä arvioitaessa.

Ympäristönsuojelulain 62 § edellyttää, että ympäristöluvassa annetaan tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. Tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Ympäristönsuojeluasetuksen 3.1 §:n 4-kohdan mukaan lupahakemuksessa on oltava lupaharkinnan ja ilmoitusta koskevan päätösharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista.

Ympäristönsuojelulain 199.1 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista. Vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä täytäntöönpanon lupapäätöstä suppeammaksi sekä määrätä täytäntöönpanon aloitusajankohdasta.

Jätelain 13.1 § mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. 2. momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovellettava ympäristöön ja maisemaan. 3. momentin mukaan jätehuollossa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 3 §:n mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioidavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1. Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-lain liitteen 1 muuttamisesta annetussa laissa (126/2019) on lueteltu

hankkeet, joihin sovelletaan YVA-laissa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointimenettelyä 1.2.2019 alkaen, siirtymäsäännös huomioon ottaen.

Eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen 843/2017 (MARA-asetus) liitteessä 2 on annettu haitallisten aineiden raja-arvot ja muut laatuvaatimukset sekä jätteen enimmäiskerroskaus maarakentamiskohteessa.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 800/2010 (MURAUS-asetus) 3.3 §:ssä on säädetty, että kivenmurskaamo voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta ainoastaan, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla toiminta rakennukseen tai muita teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta häiriöille alttiissa kohteessa ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja. Lisäksi toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa 5 §:ssä tarkoitetun ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:ssä on säädetty, että jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä, murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana ja kuormaaminen sekä kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Vaatimus YVA-menettelyn soveltamisesta

YVA-menettelyn soveltamisesta hankkeeseen päättää YVA-lain yhteysviranomaisena toimiva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa Uudenmaan ELY-keskus ei ympäristölupahakemuksesta antamissaan lausunnoissa ole edellyttänyt ympäristövaikutusten arviointimenettelyä eikä ole ryhtynyt toimiin päättääkseen menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa. Ympäristölupaa koskevaan valitukseen se ei ole jättänyt vastinetta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto ei hakemusta käsitellessään ole pyytänyt yhteysviranomaisen kantaa YVA-menettelyn soveltamiseen. Sen sijaan se on omana näkemyksensä esittänyt, että lainvoimaisen ympäristöluvan mukaista toimintaa ei ole katsottu hakemuksen vireilletulon ajankohtana voimassa olleen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) soveltamisalaan kuuluvaksi toiminnaksi. Kyseisessä lupapäätöksessä ei ole tästä mainintaa, mutta lupa on hyväksytty ilman edeltävää YVA-menettelyä. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan myöskään nyt haettu toiminnan muutos ei täytä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (252/2017) säädettyjä soveltamisperusteita.

Vastaselityksessään muutoksenhakija on tarkentanut YVA-menettelyä koskevaa vaatimustaan siten, että ELY-keskukselta olisi tullut pyytää YVA-lain 3.2 §:n mukainen päätös arviointimenettelyn soveltamisesta. Lain soveltaminen olisi näin sivuutettu (valituksessa on viitattu lain liitteen 1 kohtiin 11d ja 12, vastaselityksessä saman liitteen kohtiin 2b, 9e, 11b ja 12).

Hallinto-oikeus arvioi asiaa YVA-menettelyn soveltamisen osalta seuraavasti.

Lupahakemuksesta on kuulutettu ennen YVA-lain liitteen 1 (luettelo hankkeista, joihin YVA-menettelyä sovelletaan, jäljempänä ”hankeluettelo”) muuttamisesta annetun lain (126/2019) voimaantuloa. Siten asiassa on ensi sijassa tarkasteltava, tuleeko hankkeeseen soveltaa YVA-menettelyä hakemuksen kuulutuksen aikana voimassa olleiden säädösten perusteella. Hankkeen muodostaa tässä tapauksessa se laadullinen ja määrällinen muutos, joka valituksenalaisella lupapäätöksellä on hyväksytty lainvoimaisen ympäristöluvan mukaiseen toimintaan.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisen lupapäätöksen mukaisessa toiminnassa ei ole kysymys hankeluettelon kohdassa 2b tarkoitettusta maa-ainesten ottamisesta eikä kohdassa 9b tarkoitettusta lentokentän rakentamisesta.

Lupahakemuksen kuulutusajankohtana (30.11.2018) voimassa olleen YVA-lain hankeluettelon kohdan 11 d mukaan YVA-menettelyä sovelletaan muiden kuin a- tai c-alakohdassa tarkoitettujen jätteiden kaatopaikkoihin, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä on myönnetty ympäristöluva asfaltti-, betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämäkiven välivarastointiin, murskaamiseen ja hyötykäyttöön maarakentamisessa. Luvan perusteella on sallittua muun muassa välivarastoida ja käyttää jättemateriaaleja hyödyksi maarakentamisessa. Lupamääräyksen B.6. mukaan vastaanotettua jätettä saa välivarastoida ennen hyödyntämistä tai esikäsitteilyä enintään kolmen vuoden ajan. Jätteen hyödyntämistä tai esikäsitteilyä edeltävää, alle kolmen vuoden ajan jatkuvaa varastointia ei valtioneuvoston kaatopaikoista antaman asetuksen (331/2013) mukaan lueta kaatopaikkatoiminnaksi. Myöskään jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa ei ole kaatopaikkatoimintaa. Siten valituksenalaisessa lupapäätöksessä tarkoitettussa toiminnassa ei ole kyse YVA-lain tarkoittamasta kaatopaikkahankkeesta, johon valituksessa vedotaan.

Lupapäätöksen kuulutusajankohtana voimassa olleen hankeluettelon kohdan 11b mukaan muiden jätteiden kuin vaarallisen jätteen fysikaalis-kemialliseen käsittelylaitokseen sovelletaan YVA-menettelyä, kun laitoksen mitoitus on yli 100 tonnia jätettä vuorokaudessa. Milloin kysymys on ollut pelkästään mekaanisesta murskauksesta, johon ei ole sisältynyt kemiallista käsittelyä, hallintokäytäntö lainkohdan soveltamisessa on vaihdellut.

Kohdan 11 b osalta hallinto-oikeus arvioi asiaa seuraavasti.

Lentoasemalla saa valituksenalaisen lupapäätöksen mukaan murskata asfaltti-, betoni- ja tiilijätettä sekä ylijäämäkiveä yhteensä enintään 250 000 tonnia vuodessa. Murskattavia materiaaleja ei ole eritelty, joten koko 250 000 tonnia vuodessa voisi koskea mainittuja jättemateriaaleja. Lainvoimaisessa lupapäätöksessä sen sijaan murskattavat materiaalit on eritelty siten, että jätteiksi luettavaa asfalttia, tiiltä ja betonia saa murskata yhteensä 30 000 tonnia vuodessa. Murskattavan jäteaineksen lisäys voisi siis enimmillään olla 220 000 tonnia vuodessa (846 tonnia vuorokaudessa viisipäiväisellä työviikolla). Hakemuksessa jättemateriaalien vuosittain murskattavan määrän ilmoitetaan olevan enimmillään 150 000 tonnia, jolloin lisäystä luvanmukaiseen määrään olisi 120 000 tonnia vuodessa (462 tonnia vuorokaudessa viisipäiväisellä työviikolla). Tällöinkin hankkeeseen tulisi lupahakemuksen kuulutusajankohtana

sovellettavan lainsäädännön mukaisesti soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, mikäli toiminta katsottaisiin jätteen fysikaalis-kemialliseksi käsittelyksi.

YVA-lain liitteen 1 muuttamisesta annettu laki (126/2019) on kuitenkin tullut voimaan vain noin kaksi kuukautta valituksenalaisen päätöksen kuulutusajankohdan jälkeen. Uuden hankeluettelon kohdissa 11 a ja 11 b jätteiden käsittelylaitokset, joissa jätteitä käsitellään fysikaalis-kemiallisesti, on korvattu laitoksilla, joissa jätteitä käsitellään kemiallisesti. Valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitettu asfaltti-, tiili- ja betonijätteen murskaus ei ole millään osin kemiallista, vaan yksinomaan fysikaalista. Siten kyseiseen toimintaan ei nykyisen lainsäädännön mukaan sovellettaisi YVA-menettelyä. Käsiteltävänä olevassa asiassa hankeluettelon muutos on tarpeen ottaa huomioon, koska lainsäätäjän tarkoituksena on nimenomaan ollut selkeyttää kyseisen lainkohdan vaihtelevaa tulkintakäytäntöä ja nimenomaisesti selventää käytäntöä niin, ettei fysikaalinen käsittely yksistään kuulu tältä osin YVA-menettelyn piiriin. Kyseisen lain hallituksen esityksessä (HE 102/2018 vp) on todettu, että koska YVA-direktiivin hankeluettelon soveltuvassa kohdassa kuitenkin viitataan ainoastaan kemialliseen käsittelyyn, ehdotetaan myös kansallista säännöstä muutettavaksi koskemaan vain kemiallista käsittelyä. Alakohta olisi näin ollen tarkoitettu koskemaan kaikkea sellaista käsittelyä, joka pitää sisällään kemiallista käsittelyä. Hallinto-oikeus katsoo, asian ollessa sen ratkaistavana, että hankkeessa ei ole tarpeen hankeluettelon kohdan 11 b perusteella suorittaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä.

Hankkeessa ei myöskään ole kysymys kohdassa 12 tarkoitettusta kohdissa 1–11 tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavan hankkeen muutoksesta.

Hallinto-oikeuden muuttamat lupamääräykset A.2., A.17. ja B.9.

Ottaen huomioon, että toimintaa saa aiemmasta lupapäätöksestä poiketen harjoittaa koko lentoaseman alueella eikä jätemateriaalien murskaustoiminnalle ole asetettu vähimmäisetäisyyttä häiriölle alttiisiin kohteisiin, hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksiä A.2. ja B.9. siten, että määräyksissä asetetut velvoitteet koskevat puhtaan kiviaineksen murskauksen lisäksi myös jätemateriaalien murskausta.

Betonin, tiilen ja ylijäämäkiven murskaus sekä mahdollinen esikäsittely, kuten rikotus, seulonta ja välppäys, aiheuttavat melua. Murskauslaitteiston äänitehotaso (L_{WA}) on valituksenalaisen lupapäätöksen mukaan 85–90 dB. Muuta selvitystä melupäästöistä esimerkiksi materiaalikohtaisesti ei ole esitetty. Asfaltin osalta on mainittu, että sen jyrsiminen ja murskaus eivät aiheuta merkittävää melua. Lähimmät melulle altistuvat kohteet sijaitsevat päätöksen mukaan noin 700 metrin etäisyydellä mahdollisista murskausalueista. Lentokenttäalue on kuitenkin laaja ja alueen läheisyydessä on jonkin verran asutusta. Lupapäätöksessäkin on arvioitu, että tulevaisuudessa, esimerkiksi Aviapolis-alueen rakentuksessa, etäisyys asumukseen saattaa olla lyhimmillään alle 500 metriä.

Betonin ja tiilen murskaamisesta aiheutuvia pölyhaittoja ei ole hakemuksessa tai päätöksessä osoitettu kivenmurskauksesta aiheutuvia vähäisemmiksi. Näin ollen perusteita murskattavien materiaalien osalta erilaisille etäisyys- tai aikarajoituksille ei ole esitetty pölyhaittojenkaan osalta. Lupamääräyksessä A.2. on

tukeuduttu melun- ja pölyntorjunnassa kiviaineksen osalta MURAUS-asetuksen 8 §:n aikarajoituksiin ja lupamääräyksessä B.9. saman asetuksen 3 §:n etäisyysvaatimukseen. Asetus perustuu kivenmurskauksesta saatuun kokemus- ja tutkimusperäiseen tietoon. Tässä tarkoitettujen jättemateriaalien murskauksesta yleisesti saatavilla olevan tiedon perusteella, ottaen huomioon myös lentoasemalla muutoinkin noudatettava huolellisuus pölyntorjunnassa, MURAUS-asetuksessa säädetyt aika- ja etäisyysrajoitukset ovat riittävät myös asuinkiinteistöjen suojelemiseksi terveys- ja viihtyisyshaitoilta.

Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan betonin ja tiilien murskauksesta aiheutuva melu- ja pölyvaikutus ei merkittävästi poikkea ylijäämäkiven murskauksesta. Lisäksi, kun melun ja pölyn leviämisestä ei ole esitetty muuta selvitystä, hallinto-oikeus katsoo ympäristönsuojelulain 20 §:n varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteen nojalla sekä valvonnan selkeyttämiseksi, että myös asfaltin murskauksessa on tarpeen noudattaa samoja aikarajoituksia ja etäisyysvaatimuksia kuin muiden, enemmän melua ja pölyä tuottavien materiaalien murskauksessa. Näin ollen hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksen A.2 alle 500 metrin etäisyydellä tapahtuvan kiven murskaukseen liittyvän aikarajoituksen sekä B.9 mainitun suojaetäisyyden koskemaan myös betoni-, tiili- ja asfalttijätteen murskausta.

Lupamääräyksen A.17. kolmas kappale on tarpeen muuttaa vastaamaan lupamääräyksen A.5. neljännessä kappaleessa määrättyä. Muutos on tarpeen, jotta Päijänne-tunnelin suoja-alueeseen tai pohjavesialueeseen ei kohdistu pilaantumisriskiä myöskään maastoon johdettavan huleveden osalta, jolta osin valituksenalaisessa päätöksessä oleva lupamääräys on tulkinnanvarainen. Määräys on tällöin myös ELY-keskuksen vaatimuksen mukainen.

Vastaus muihin vaatimuksiin

Hallinto-oikeuden muuttamat lupamääräykset huomioon ottaen kiviaineksen sekä asfaltti-, betoni tai tiilijätteen varastointi- ja murskaustoiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu muutoksenhakijan kiinteistölle eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä. Jätteen hyödyntämisestä maarakentamistoiminnassa ei toiminnan luonteenkaan vuoksi aiheudu ympäristövaikutuksia naapuruston asutukselle, kuten muutoksenhakijan kiinteistölle. Valituksessa mainitut muiden ympäristölupien mukaiset toiminnot (Peab Oy, ympäristölupa 2014 ja Kreate Oy, ympäristölupa 2013) eivät sijaitse kiinteistöllä nro 858-411-18-50, vaan yli viiden kilometrin etäisyydellä muutoksenhakijan asuinkiinteistöstä, lentoaseman eteläosassa. Niistä ei voida katsoa aiheutuvan muutoksenhakijan kiinteistölle yhteisvaikutuksia nyt käsiteltävänä olevan toiminnan kanssa.

Valituksenalaisella lupapäätöksellä ei ole myönnetty lupaa kallion louhintaan eikä siinä myöskään ole käsitelty muualta tuotavien kiviainesten hankintakohteita tai lentoaseman rakennushankkeiden sijoittumista, kuten kiitoteiden suuntautumista. Myöskään lentoturvallisuuden liittyvät asiat, kuten varastokasojen mahdollinen sijoittuminen kiitoteiden läheisyyteen, eivät ole kuuluneet lupakäsittelyn piiriin. Focus-yleiskaava-alueen esirakentaminen ja Kehä IV -tiehanke eivät nekään liity valituksenalaiseen lupapäätökseen. Siten nämä vastaselityksessä esiin tuodut seikat eivät anna aiheutta luvan kumoamiseen tai lupamääräysten muuttamiseen.

Murskattavan materiaalin määrä lisääntyy 39 % ja maarakentamisessa hyödynnettävän jättemateriaalin määrä yli kaksinkertaistuu (lisäys 122 %). Kaikkien materiaalien yhteenlaskettu kerralla varastoitava enimmäismäärä vähenee noin 15 %. Merkittävimmät valituksenalaisesta toiminnasta lähistön asuinalueille aiheutuvat haitat ovat seurausta melu- ja pölypäästöistä, jotka voivat nykyistä suurempien murskausmäärien vuoksi lisääntyä. Lainvoimaisessa lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä A.11. ja A.12. on kuitenkin valituksenalaisessa päätöksessä täydennetty edellyttämällä, että melun- ja pölyntorjunnassa noudatetaan MURAUS-asetuksessa säädettyjä suojaustoimenpiteitä. Tältä osin lupapäätös vastaa aiempaa paremmin parhaan käytettävissä olevan tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen vaatimuksia.

Murskaus on luonteeltaan väliaikaista ja siinä käytettävät menetelmät ovat varsin tarkoin tunnetut. Hallinto-oikeus katsoo, että MURAUS-asetuksen vaatimukseen tukeutumalla on voitu luopua aiemman lupapäätöksen yksilöidyistä välivarastointi- ja murskauspaikoista, ottaen huomioon lupamääräysten A.11. ja A.12. muutokset sekä hallinto-oikeuden muuttamat lupamääräykset A.2. ja B.9. Vaikka välivarastointia ja murskausta koskevat yksilöidyt alueet on valituksenalaisesta lupapäätöksestä poistettu (lupamääräykset A.1. ja B.8.), kyseisistä toiminnoista aiheutuvat vaikutukset ympäristöön on voitu riittävän tarkasti arvioida. Koska välivarastoinnista ja maarakentamishyötykäytöstä ei aiheudu melu- tai pölypäästöjä samassa määrin kuin murskauksesta, niitä koskevien aikarajoitusten poistaminen on ollut perusteltua.

Lupamääräystä A.4. on voitu muuttaa esitetysti, koska jätekuormat on tarkastettava jo lähtöpaikalla ja kaksinkertainen tarkastaminen on tarpeetonta. Lupamääräyksen A.10. muuttaminen on ollut toiminnan luonteen ja joustavuuden vuoksi perusteltua, eikä muutos lisää päästöjä. Valvonnan kannalta tarpeellinen tieto varastoinnista esitetään kirjanpidossa.

Jätelajikohtaiset enimmäismäärät on voitu poistaa maarakentamishyötykäytössä (lupamääräys C.1.), kun hakemuksen täydennyksenä on esitetty jäterakenteen periaatteelliset rakennepiirroksat ja tarvittavat kerrospaksuudet. Lupaviranomainen on myös harkinnut, että jätteen käyttö maarakentamisessa on katsottavissa hyödyntämiseksi jätteen suuresta kokonaisuudesta ja toiminnan pitkästä kestosta huolimatta, kun otetaan huomioon laaja toiminta-alue sekä hyödyntämiskohteiden ajallinen ja laadullinen jakautuminen. Kokonaisuutena ympäristövaikutukset jäävät pienemmiksi kuin jos jätteet toimitettaisiin loppusijoitettaviksi kaatopaikalle. Hallinto-oikeus katsoo, että lupaviranomainen on perustellut ratkaisun tältä osin hyväksyttävästi. Myös maarakennuskäytössä hyödynnettävien materiaalien hyödyntämiskelpoisuuden toimittaminen valvontaviranomaiselle vuosiraportissa (lupamääräys C.3.) on riittävää, ottaen huomioon, että vain puhdasta kiviainesta saa tuoda hyödynnettäväksi lentoaseaman alueen ulkopuolelta. Määräys ei tee tyhjäksi tarvittaviin valvontatoimiin ryhtymistä jälkikäteen. Betoni- ja tiilijätteen palakokoa koskeva muutos on hyväksytty vain osittain (Lupamääräykset C.5. ja C.6.), ja siltä osin kuin se on hyväksytty, päätös noudattaa MARA-asetusta. Näin ollen sen voidaan katsoa olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen. Kirjanpitoa koskeva lupamääräys D.12. on muutettu vastaamaan toiminnan muutoksia ja on valvonnan kannalta riittävä. Kun lisäksi otetaan huomioon maarakentamista koskevat lupamääräykset C.9.–C.11., joissa on määrätty eri maarakennuskohteissa noudatettavista rakenteista sekä Päijänne-tunnelin suojavyöhykettä ja pohjavesi-

aluetta koskevista rajoituksista, lupapäätöksen ei voida arvioida johtavan suunnittelemattomaan ja hallitsemattomaan jätteiden käsittelyyn tai vaikeuttavan valvontaa.

Päästöjen lisäys suhteutettuna toimintojen kokonaismäärään, toiminnan kokonaisuus huomioon ottaen, on vähäinen. Toiminnasta ei aiheudu merkittävää ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa haittavaikutusta, kun sitä harjoitetaan hallinto-oikeuden muuttaman päätöksen mukaisesti. Toiminta sijoituu lentoasema-alueelle, jossa jo toiminnan luonteen vuoksi pölyämisen estämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Toimintojen laajentamista myös muille lentoaseman kiinteistöille, etenkin kun otetaan huomioon kiinteistöiedoissa tapahtuneet muutokset ympäristöluvan Nro 57/2012/1, 27.3.2012 myöntämisen jälkeen, ei ole pidettävä olennaisena muutoksena, kuten ei myöskään muualta tuotavan kiviaineksen vastaanottoa murskattavaksi. Kiviaines ei ole jätelain tarkoittamaa jätettä, eikä muualta tuotavan kiviaineksen murskaus poikkeaa lentoasemalla syntyvän kiviaineksen käsittelystä. Valituksenalaisessa päätöksessä ei myöskään ole ollut tarpeen määrätä jätteeksi luokittelemattoman kiviaineksen varastoinnista.

Kivenmurskauksessa on edellytetty noudatettavan MURAUS-asetuksessa määriteltyjä, tehokkaiksi tiedettyjä melun- ja pölyntorjuntakeinoja. Samoja menetelmiä on soveltuvien osin edellytetty noudatettavan myös muun murskaustoiminnan (tiili-, betoni- ja asfalttijäte) osalta. Luvan myöntämisedellytykset eivät ole muuttuneet uuden lupahakemuksen myötä, koska toiminta jatkuu pääosin aiemman kaltaisena.

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä on tukeuduttu olemassa olevaan tietoon, kuten ulkopuolisen asiantuntijan raportoihin pinta- ja pohjavesien tarkkailutietoihin, ympäristöolosuhteita ja kaavoitusta koskevaan tietoon sekä MURAUS- ja MARA-asetuksiin, jotka puolestaan perustuvat tutkimustietoon ja ympäristönsuojelulakiin. Uutta toimintaa koskeva päätöksenteko perustuu väistämättä ennakoarviointiin. Kun lupapäätöksessä on sovellettu käytävissä olevaa tietoa sekä lakeihin perustuvaa asianmukaista normiohjausta, on arviointi perustunut parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon.

Lupahakemuksen mukainen hanke ei ole edellyttänyt YVA-lain tarkoittamaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, joten ympäristölupaa ei ole myönnetty virheellisessä järjestyksessä. Kun lisäksi sekä murskattava kiviaines että jätteet ovat olleet tarpeen vaatiessa poistettavissa alueelta ja kun aloituslupaa murskaamiselle pohjavesialueella ja Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä ei ole myönnetty, päätöksen osittainen täytäntöönpano ennen sen tuloa lainvoimaiseksi ei ole tehnyt muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakija on myös esittänyt perustellun ja todennettavissa olevan syyn toimeenpanopyynnölle. Kun lupaviranomainen on asettanut ympäristön ennallistamisen varalta vakuuden, lain edellytykset päätöksen toimeenpanolle lupapäätöstä suppeampana muutoksenhausta huolimatta ovat olleet olemassa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Vantaan kaupunginhallituksen ja Tuusulan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **16.12.2021**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomari Janne Marttila ja asessori Tatu Jouppi sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen. Asian on esitellyt Petri Hiltunen.

Janne Marttila

Petri Hiltunen

Tatu Jouppi

Toimituskirjan antaja:

Anu Sara
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös

Pia Hersti, maksutta

Jäljennös maksutta

Finavia Oyj

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Tuusulan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Vantaan kaupunginhallitus

Tuusulan kunnanhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisestiEtelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

ARS

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaanista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>